

Влада – Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№ 239 (1989) ♦ Субота, 12 грудня 1998 року ♦ Ціна договірна

На цьому тижні:

Верховна Рада прийняла *в першому читанні закон про державний бюджет на 1999 рік.*

Парламентарії у першому читанні внесли *зміни до Закону України «Про пенсійне забезпечення».*

Сформовано тимчасову слідчу комісію *Верховної Ради для з'ясування обставин затримання у Швейцарії народного депутата Павла Лазаренка.*

У глибокій задумі присів Мамай

Суспільство

6

Бембі ніколи не буде оленем

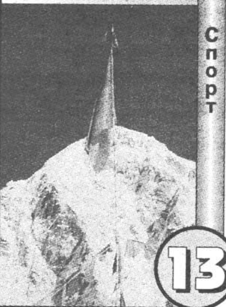
Глобус

10

Підняти наш прапор над Еверестом

Спорт

13

Зимова сесія красунь

Фото Юрія ВЕНГЕРЕЦЯ.

Від перших хвилин вечора стало зрозуміло: корону носити їй. Потім оплески засвідчували доброзичливість залу до неї. А через три години оголосили цілком справедливе рішення: саме вона — 17-річна Ганна Врублевська, яка представляла Міжнародний науково-технічний університет, отримала титул «Студентська красуня Києва-98». Одна з дев'ятнадцяти фіналісток.

Під завісу, за неписаним сценарієм усіх конкурсів краси, спостерігалося чимало сліз. «Мері, это — твоя первая потеря», — хотілося проспівати у відповідь на рюмсання дівчат, яким не пофортунило. І крикнути у весь голос: «Люди, це ж не кінець життя!..»

(Закінчення на 9-й стор.).

УСІ ТРУДНОЩІ — ТИМЧАСОВІ

Перший заступник Голови Верховної Ради України Адам Мартинюк зустрівся з делегацією Європейського банку реконструкції та розвитку на чолі з його президентом Хорстом Келлером.

Під час зустрічі А. Мартинюк передав позицію фракції комуністів ВР, яка пообіцяла блокувати ратифікацію всіх міжнародних угод через те, що праві депутати не підтримали рішення про вступ України в Міжпарламентську асамблею СНД.

На думку президента ЄБРР Хорста Келлера, така позиція «призведе тільки до створення іміджу України як ненадійного і непередбачуваного партнера, а отже, й до різкого відтоку інвестицій».

Водночас обидві сторони підтвердили готовність продовжувати співробітництво і висловили сподівання, що ці труднощі тимчасові і їх буде успішно подолано.

Скандал

ЩЕ МІСЯЦЬ У ШВЕЙЦАРІЇ

У Женеві вчора продовжено на місяць утримання під вартою українського парламентарія, колишнього прем'єр-міністра Павла Лазаренка, повідомляє ІТАР-ТАКС. Водночас, згідно з рішенням Слідчої палати, його може бути випущено наступного тижня на свободу під заставу, якщо його женевський адвокат надасть докази законного походження заставної суми.

(Закінчення на 2-й стор.).

Акція тижня

«ГОЛОС УКРАЇНИ» — ЗАКАРПАТЦЯМ

«Голос України» також не залишився осторонь чужої біди. Гуманітарка — теплі речі, зібрані працівниками редакції газети —вже надійшла до Закарпаття. Коли вантажили це добро у вагон у Києві, один із залізничників кинув: «Ще невідомо, чи потрапить воно до потерпілих, чи, може, піде прямісінько на базари». Аби застерегти себе від неприємних казусів, вирішили: нехай цей вантаж в Ужгороді зустріне наш власний кореспондент у Закарпатській області та простежить, щоб допомогу доставили за призначенням.

(Закінчення на 5-й стор.).

Дошка пошани

У боротьбі за... «это»

Олександр Лукашенко, президент Білорусі:

— Росіяни не дозволять розвалити свою країну. Моя ж позиція щодо збереження єдності й цілісності Росії — щонайрадикальніша і щонайкатегоричніша. Я не просто працюватиму, а боротимуся за це!

Від чергового:

А ми, грішні, думали, що Олександр Григорович встав уранці й подумав: а як там Білорусь?.. А він, виявляється, весь божий день не просто працює, а бореться за те, щоб настало... «Это». Ну, пригадуєте? «И как один умрем в борьбе за это!..»

(Дошка закінчується на 4-й стор.).

1764 року *російська цариця Катерина II скасувала гетьманщину (автономію) в Україні*

108-річчя *від дня народження Андрія Мельника — одного з лідерів ОУН*

70 років тому *народився письменник Чингіз Айтматов*

135 років тому *народився Едвард Мунк, норвезький живописець і графік*

12. 12.

Увага: у Києві передплата на «ГУ» продовжена до 15 грудня

У номер

✔ Женева

Ще місяць у Швейцарії

(Початок на 1-й стор.).

Після засідання Слідчої палати адвокат Поль Гуллі-Харт наголосив: рішення щодо продовження утримання під вартою його клієнта мотивоване можливою змовою на шкоду слідству або втечею підозрюваного. Гуллі-Харт запевнив, що Павло Лазаренко зовсім не збирається ухилятися від розслідування, а зацікавлений у співробітництві з метою якнайшвидшого з'ясування істини. Наступного тижня з ним має зустрітися судовий слідчий Лоран Каспер-Ансерме, який 4 грудня пред'явив йому звинувачення у «відмиванні» грошей і виніс постанову про арешт.

Розмір застави поки що не визначено. Під час засідання Слідчої палати минулого вівторка адвокат вніс пропозицію про заставу суму в розмірі від 4 до 5 млн. франків (2,85—3,5 млн. доларів). Наступного тижня це питання обговорюватимуть знову з судовим слідчим, який нині перебуває у Києві, збираючи додаткову інформацію у «справі Лазаренка».

За словами Гуллі-Харта, поки що не вирішено, чи одержить Лазаренко дозвіл залишити Швейцарію в разі звільнення під заставу.

Головне розслідування ведуть нині в Женеві. Однак, за словами адвоката, він має намір зустрітися найближчим часом з представниками слідчих органів Цюріха і Фрібура, які також надають юридичну допомогу Україні на її прохання і які можуть мати питання до Павла Лазаренка.

✔ Сімферополь

Поправка - річ серйозна

Зібрано підписи депутатів для скликання позачергового пленарного засідання сесії Кримського парламенту, про це кореспонденту ДІНАУ повідомила прес-секретар Голови Ради Міністрів Криму Світлана Гончар. На ньому передбачається розглянути питання про затвердження на сесії поправок до Конституції Автономної Республіки. Депутати вважають, що поправки, зроблені в тексті Конституції комісією, створеною Верховною Радою Криму для затвердження Конституції у Верховній Раді України, внесено на порушення регламенту кримського парламенту, яким передбачено їх затвердження лише парламентом автономії.

✔ Вінниця

Працюйте, окупиться!

Вінницька облрада запросила до співпраці журналістів районних, міських та міськрайонних засобів інформації. Розпорядженням голови ради Григорія Калетника оголошено творчий конкурс, метою якого є висвітлення на сторінках газет, у програмах радіо та телепередачах діяльності органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

✔ Київ

Нові господарі

Лише за підтримки та сприяння держави, звучало під час дев'ятого з'їзду Асоціації фермерів України, можливий повноцінний розвиток фермерства. До нинішнього скрутного становища 36-тисячну армію фермерів, вважає президент асоціації Іван Томич, призвели невизначеність аграрної політики держави, блокування на місцях аграрної реформи, відсутність легалізованого обороту землі, зовнішніх ринків збуту, інвестицій на підтримку приватних форм господарювання.

В роботі з'їзду брав участь Президент Л.Кучма.

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (ДІНАУ).

Якщо і приймати бюджет, то «з музикою»

Парламентська хроніка

Вечірнє засідання 10 грудня

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Незважаючи на аргументи парламентського Комітету з питань бюджету, уряд в особі міністра фінансів Ігоря Мітюкова продовжував наполягати на необхідності прийняття саме урядового проекту держбюджету-99. Міністр одразу застеріг депутатів, що, за оцінками фахівців, базування основного фінансового закону року на нереальних цифрах, припущеннях, приблизних підрахунках призведе до негативних наслідків функціонування низки галузей господарства і більших втрат надходжень до бюджету. За словами міністра, кардинальних домовленостей з парламентським бюджетним комітетом урядовцям досягнути не вдалося, хоча комітет і погодився зменшити плановану ним «астрономічну» суму додаткових надходжень до бюджету на 1,7 мільярда гривень. У свою чергу, уряд погодився з пропозиціями парламентаріїв щодо можливого збільшення бюджетних надходжень з деяких джерел. Однак не поділив оптимізму народних обранців з приводу того, що, скажімо, залучення до держбюджету частини рентної плати за нафту власного видобутку дасть 211 мільйонів гривень. За підрахунками Кабміну, можна розраховувати лише на 30 мільйонів. Лише 64 мільйони гривень уряд вважає за реальне отримати за транзит нафти територією України (комітет планував 456 мільйонів). Значно менші обсяги надходжень до держбюджету уряд прогнозує й з інших джерел.

Різноманітні пропозиції про шляхи поповнення доходної частини бюджету-99 та суму можливих надходжень, а також про першочергові витрати висловлювали народні депутати під час обговорення питання. Досить образно висловив ставлення до обох проектів держбюджету голова Комітету ВР у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів Віталій Луценко. Того дня в одній із газет він назвав урядовий проект «бюджетом смерті» (розроблений в гірших традиціях, без урахувань соціальних потреб), а проект парламентського комітету - «бюджетом смерті з музикою» (плани гарні, а де реальні джерела надходжень?). Разом з тим, на противагу попереднім рокам, парламентарі приділили увагу пропозиції комітету щодо перерозподілу бюджетних коштів на користь регіонів. Підсумки дискусії у сесійній залі підбив у своєму виступі Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко.

Різноманітність поглядів на основний фінансовий закон року засвідчила вже сама кількість запропонованих проектів постанов з цього питання порядку денного. Найбільше голосів — 259 — набрав проект Комітету з питань бюджету, і саме цей документ, доповнений деякими принциповими нормами з інших проектів, і підтримали 288 народних депутатів. Таким чином Державний бюджет 1999 року прийняли у першому читанні. Отже, парламент має всі шанси остаточно прийняти цей закон так, як і планував, до 23 грудня.

Анатолій БЕНЬ.

Прокотили на вороних...

Ранкове та денне засідання 11 грудня

Пропозиції Президента до Закону «Про Кабінет міністрів України» Верховна Рада розглядає вже втретє. До узгодження позицій сторони йшли поетапно. Все ще залишаються певні різночитання визначальних позицій. Зокрема, Президент наполягає, щоб склад Кабміну набував чинності не з моменту прийняття присяги у Верховній Раді, а після призначення Президентом.

Власне, аналогічна вимога міститься й щодо затвердження на посаду прем'єр-міністра. Президент волів би вирішувати це питання одноосібно або, принаймні, з явним пріоритетом. Перший віце-прем'єр Анатолій Голубченко навів у доповіді ще ряд пропозицій Президента, суть яких зводиться до посилення прав глави держави визначати структуру уряду, перестановки у ньому, кількість урядових структур та їх склад тощо. Власне, на порушення Конституції, Президент волів би розпоряджатися урядом на власний розсуд.

Очевидно, усвідомлюючи неприйнятність більшості із запропонованих пропозицій Президента, А. Голубченко запропонував поки що відкласти їх розгляд, а повернутися до цього питання під час розгляду адміністративної реформи, підготовка якої завершується.

Сесія, однак, вирішила інакше — розглядати поданий документ. Голосування показало, що депутати не сприймають пропозицій глави держави. Разом з тим депутатський загал не спромігся подолати «вето» глави держави на закон про Кабінет міністрів. Причина — політичне протистояння на основі різного ставлення до президентських структур.

Характерно, що на підтримку поправок Президента голосували пересічно 15—40 депутатів, а за подолання «вето» — 250—280 і більше парламентаріїв. З 24 пропозицій — поправок враховано лише одну, а 23 рішуче відхилено. Це саме той випадок, про який у народі кажуть — прокотили на вороних...

Після короткого обговорення сесія проголосувала за прийняття закону в цілому (227 голосів — «за») і направила його на розгляд Президентові.

Наступним розглянуто проект закону про зміни до Закону «Про промислово-фінансові групи в Україні». Кількаразове голосування не було результативним. Одна з причин — неголосування: майже 150 депутатів щораз не бажали визначитися. Зрештою, дійшли консенсусу: повернутися до розгляду питання на наступному сесійному тижні.

Далі сесія розглянула проект закону про загальні засади подальшої експлуатації ЧАЕС та перетворення зруйнованого четвертого енергоблока цієї АЕС на екологічно безпечну систему. Депутати проголосували за прийняття закону у другому читанні.

Інші законопроекти розглядали за скороченою процедурою. Серед них — проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (стосовно статті 19 Закону «Про Єдиний митний тариф»). Сесія проголосувала за прийняття проекту в першому читанні.

У другому читанні розглянуто проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо ставок акцизного збору і ввізного мита та порядку сплати акцизного збору. Закон прийнято в цілому.

Прийняття рішення щодо проекту закону про внесення доповнень до Кодексу про адміністративні правопорушення (про використання даних з декларацій про доходи громадян) перенесено на наступний тиждень.

Директор державного Департаменту з питань виконання покарань Іван Штаньк представив проект закону про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України у зв'язку з утворенням цього департаменту. Запровадження такого органу — крок до входження України у європейську правову спільноту. Сесія проголосувала за прийняття проекту закону (до якого не було жодних зауважень) в цілому.

Іван ДМИТРЕНКО.

Постанова Верховної Ради України

Про інформацію Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності та боротьби з організованою злочинністю і корупцією про результати вивчення конфлікту, який відбувся у місті Луганську 24 серпня 1998 року між працівниками міліції та страйкуючими шахтарями

Заслухавши інформацію Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності та боротьби з організованою злочинністю і корупцією про результати вивчення конфлікту, який відбувся у місті Луганську 24 серпня 1998 року між працівниками міліції та страйкуючими шахтарями, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Інформацію у зазначеному питанні взяти до відома.

2. Кабінету Міністрів України:

вжити невідкладних заходів щодо погашення заборгованості по заробітній платі, пенсіях та інших соціальних виплатах страйкуючим шахтарям і до 15 грудня 1998 року поінформувати Верховну Раду України про вжиті заходи;

забезпечити проведення Міністерством внутрішніх справ України додаткового службового розслідування дій посадових осіб, причетних до застосування силових методів до учасників акцій протесту шахтарів.

3. Генеральній прокуратурі України провести повну, всебічну і об'єктивну перевірку фактів зловживань службовим становищем, порушень Конституції України та законів України при застосуванні силових методів до учасників акцій протесту шахтарів.

У разі встановлення порушень Конституції України та законів України вирішити питання про притягнення винних посадових осіб до встановленої законом відповідальності.

Про результати перевірки повідомити Верховну Раду України в місячний термін.

4. Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності та боротьби з організованою злочинністю і корупцією проаналізувати звернення громадян до Верховної Ради України про порушення законодавства працівниками органів внутрішніх справ, заслухати звіт керівництва Міністерства внутрішніх справ України про вжиті заходи щодо профілактики таких правопорушень і проінформувати Верховну Раду України з цього питання у квітні 1999 року.

5. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на комітети Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин та міжнаціональних відносин, з питань соціальної політики та праці та з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності та боротьби з організованою злочинністю і корупцією.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
3 грудня 1998 року.
№ 294-XIV.

Державний бюджет 1999 року прийнято в першому читанні

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про спеціальний режим інвестиційної діяльності у Закарпатській області

З метою залучення інвестицій, спрямованих на соціально-економічний розвиток Закарпаття, створення нових робочих місць, а також подолання наслідків катастрофічного паводка в Закарпатській області, та відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України **постановляю:**

1. Запровадити на строк 15 років спеціальний режим інвестиційної діяльності у Закарпатській області (далі — спеціальний режим інвестиційної діяльності) стосовно реалізації інвестиційних проектів у пріоритетних видах економічної діяльності, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України.

2. Спеціальний режим інвестиційної діяльності передбачає встановлення податкових і митних пільг відповідно до цього Указу для суб'єктів підприємницької діяльності, які уклали договір з місцевими державними адміністраціями щодо реалізації інвестиційного проекту. Форма типового договору затверджується Кабінетом Міністрів України.

Спеціальний режим інвестиційної діяльності передбачає:

а) звільнення не більш ніж на 5 років від обкладення ввізним митом і податком на додану вартість під час ввезення в Україну устаткування та обладнання (крім підакцизних товарів) для реалізації інвестиційного проекту.

У разі відчуження зазначеного устаткування та обладнання до закінчення строку реалізації інвестиційного проекту ввізне мито та податок на додану вартість справляються як при імпорті товарів;

б) звільнення на 2 роки від оподаткування прибутку новоствореного, в тому числі у процесі реструктуризації, підприємства, інвестиція в яке є еквівалентною не менш як 250 тисячам доларів США, а також прибутку діючого підприємства, одержаного від інвестування в його реконструкцію або в його модернізацію, якщо така інвестиція дорівнює не менш як 250 тисячам доларів США.

З третього по п'ятий рік прибуток підприємства, зазначеного в абзаці першому цього пункту, оподатковується за ставкою у розмірі 50 відсотків діючої ставки оподаткування.

Пільга, передбачена абзацом першим цього пункту застосовується з моменту одержання першого прибутку.

Порядок обчислення прибутку діючого підприємства, одержаного від інвестування в його реконструкцію або в його модернізацію, що звільняється від оподаткування, визначається з Державною податковою адміністрацією України;

в) звільнення на 2 роки новостворених підприємств від сплати збору до Державного інноваційного фонду;

г) невключення до валового доходу підприємства з метою оподаткування одержаної згідно з інвестиційним проектом суми інвестиції у вигляді:

коштів;

матеріальних цінностей;

нематеріальних активів, вартість яких у конвертованій валюті підтверджено згідно з законами (процедурами) держави інвестора або міжнародними торговельними звичаями, а також експертною оцінкою в Україні, включаючи легалізовані на території України авторські права, права на винаходи, промислові зразки, знаки для товарів і послуг, ноу-хау.

У разі коли протягом звітного податкового періоду відбувається часткове або повне відчуження передбаченої пунктами «б» і «г» цієї статті інвестиції, суб'єкт підприємницької діяльності, який одержав інвестицію, зобов'язаний сплатити у повному обсязі податок з прибутку, одержаного у такому звітному (податковому) періоді.

3. Установити, що інвестиційні проекти, які реалізуються у пріоритетних видах економічної діяльності, є пріоритетними для залучення кредитів, що надаються під державні гарантії, від іноземних держав, міжнародних фінансових організацій, іноземних банків, інших фінансово-кредитних установ.

4. На період до 2004 року не підлягають оподаткуванню доходи громадян — суб'єктів підприємницької діяльності, одержані від надання туристичних послуг у населених пунктах Закарпатської області, яким надано статус гірських.

5. Кабінету Міністрів України:

визначити перелік пріоритетних видів економічної діяльності, стосовно яких запроваджується спеціальний режим інвестиційної діяльності;

затвердити форму типового договору між суб'єктами підприємницької діяльності та місцевими державними адміністраціями щодо реалізації інвестиційного проекту.

6. Державній податковій адміністрації України визначити порядок обчислення прибутку діючого підприємства, одержаного від інвестування в його реконструкцію або в його модернізацію, що звільняється від оподаткування відповідно до пункту «б» статті 2 цього Указу.

7. Покласти на Кабінет Міністрів України надання офіційних роз'яснень щодо цього Указу.

8. Цей Указ набирає чинності в порядку, передбаченому пунктом 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
9 грудня 1998 року.
№ 1338/98.

У номер

✓ **Львів**

Славне ім`я — у третє тисячоліття

Громадськість Львова урочисто відзначила 95-ліття корифея української музичної культури, композитора і диригента Миколи Колесси. Очевидно, сама музика таїть у собі секрети довголіття. Микола Колесса вражає своєю енергійністю й незмінним почуттям гумору. Закурить люльку і згадує, як у дім його батька, видатного етнографа, приходив Іван Франко! Ще 1928 року Микола Колесса здобув три вищі освіти: закінчив композиторський і диригентський факультети Празької консерваторії і філософський факультет Празького університету. Він був засновником симфонічного оркестру філармонії, диригентом оперного театру, керівником капели «Трембіта», ректором консерваторії... Під час ювілейних концертів за диригентським пультом стояв онук патріарха — Ярема Колесса. Він понесе славне ім'я роду в третє тисячоліття.

✓ **Черкаси**

Дитяча уважність проти дорослої недбалості

Наймолодша у світі рятувальниця від пожежі — однорічна Настуся — живе в Черкасах. Стоячи на стільчику біля вікна, дівчинка побачила клуби диму, які піднімалися з вікна квартири, розташованої поверхом нижче. Настя погукала маму і показала пальчиком на дим.

Мама викликала пожежників, котрі з'ясували, що причиною загоряння став увімкнений і залишений без догляду газ. Тож була небезпека вибуху, наслідки якого у багатоквартирному будинку могли бути жахливі, повідомляє ДІНАУ.

✓ **Житомир**

Кривавий сюжет: серія друга

Переглядом відеозаписів протоколів відтворення перших трьох епізодів завершився цього тижня розгляд першої серії вбивств, у яких звинувачується Анатолій Онопрієнко. Сюжети на диво схожі: з невеликим інтервалом улітку 1989 року розстріляно пасажирів трьох автомашин, що стояли на узбіччі трас, спалено дев'ять трупів. Награбованим Онопрієнко ділився з Рогозіним.

Між першою серією вбивств і наступними — пауза в кілька років: Онопрієнко деякий час тинявся по закордонах, звідки його витурили, потім потрапив до психлікарні. До наступних кримінальних епізодів (а загалом їх тридцять) С. Рогозін за версією і попереднього слідства, і самого серійного вбивці не причетний, тож протягом тривалого часу Онопрієнко під час судових засідань перебуватиме в залізній клітці сам. Перші «самостійні кроки» — рядові: крадіжки з квартири, машини. У жовтні 1995 року він викрав рушницю і зробив із неї обріз. Не минуло і двох тижнів, як убив 80-річну одеситку. Починається новий кримінальний сюжет: розстрілював свої жертви, а потім спалював їх разом з будинками. Причому, як підтверджується в ході судового слідства, забирав усе, що потрапляло під руку...

✓ **Фотофакт**

У понеділок минає 415 років від дня смерті Івана Федорова, засновника книгодрукування в Україні та Росії.

На знімку: львівський «Апостол» — одна з найцінніших пам'яток історії книгодрукування.

У комітетах Верховної Ради України

Краще — виховувати, аніж потім карати

На засіданні **Комітету Верховної Ради України з питань молодіжної політики, фізичної культури та спорту** йшлося, зокрема, про виконання Закону України «Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх».

За словами заступника начальника Управління кримінальної міліції у справах неповнолітніх МВС України Федора Гусака, останніми роками поліпшилася криміногенна ситуація в підлітковому середовищі. Спостерігається тенденція до зменшення кількості тяжких злочинів, скоєних неповнолітніми. Звісно, у цьому є заслуга і органів внутрішніх справ, які не лише виявляють, припиняють та розкривають протиправні дії, а й здійснюють заходи щодо їх запобігання (профілактична робота з неповнолітніми, операції, спрямовані на протидію розповсюдженню наркотичних та психотропних речовин, припинення протиправної діяльності дорослих щодо підлітків та ін.).

Однак злочинність серед цієї категорії дітей непокоїть: протягом цього року органами внутрішніх справ було розкрито понад 53 тисячі злочинів. Відтак є ще чимало нерозв'язаних проблем, зокрема, у створенні центрів медико-соціальної реабілітації неповнолітніх, працевлаштуванні випускників шкіл та училищ, захисті прав підлітків.

Тож члени комітету одностайно вирішили поки що перенести розгляд поданого Кабміном проекту закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх» і створити робочу групу (з представників комітету, Мінсім'ї та молоді, МВС), яка могла б запропонувати також свої доповнення до закону.

Тетяна МІШИНА.

Роздержавлення ЗМІ: нельотна погода

Ідея роздержавлення українських засобів масової інформації неодноразово випливала на поверхню в бурхливих дебатах політичних та журналістських кіл. Як результат, ще на початку цього року на розгляд до Верховної Ради у порядку законодавчої ініціативи народний депутат Віталій Шевченко подав проект закону «Про Концепцію роздержавлення засобів масової інформації в Україні». Однак ставлення до роздержавлення ЗМІ й досі залишається, м'яко кажучи, неоднозначним. Власне, полярність думок з цього приводу «розколола» «круглий стіл», на якому політики й журналісти обговорювали «Проблеми роздержавлення ЗМІ в Україні». Організували зустріч Комітет ВР з питань свободи слова та інформації, Національний демократичний інститут міжнародних відносин (США), Фонд Фрідріха Еберта (Німеччина).

Як зазначив голова **Комітету ВР з питань свободи слова та інформації** Іван Чиж, тема і проблема «круглого столу» не випадкові, адже з 3463 періодичних друкованих видань 530 належить до державної чи комунальної власності. Тобто преса на 80 відсотків роздержавлена. Однак учасники дискусії переконували, що де-факто це не так. «По суті, роздержавлення ще й не починалося», — зауважив народний депутат В. Понеділко. Та найбільше списів присутні поламали, розглядаючи питання щодо роздержавлення електронних ЗМІ, — серед них, як відомо, переважають приватні. Зрештою було окреслено цілу низку запитань.

Можливо, на деякі з них могли б відповісти міжнародні експерти із США та Росії або ж представники вітчизняної виконавчої влади. Їхні доповіді учасники «круглого столу» так і не почули — кажуть, завадила нельотна погода.

Алла РОМАНЧУК.

Довготермінові кредити для молодих сімей

Щоб привернути увагу виконавчої влади до розв'язання проблем соціального становлення і розвитку молоді, діяльності молодіжних, дитячих, громадських організацій, на засіданні **Комітету ВР з питань молодіжної політики, фізичної культури і спорту** були запрошені віце-прем'єр-міністр Валерій Смолій, міністр фінансів Ігор Мітюков, міністр у справах сім'ї та молоді Валентина Довженко, представники державних установ і відомств.

Розглядаючи законопроект про державний бюджет на 1999 рік, присутні висловили чимало пропозицій щодо поліпшення становища молоді в Україні, державної підтримки фізкультурно-оздоровчої роботи, використання можливостей туризму для наповнення прибуткової частини бюджету. Ухвалено також пропозицію про збільшення витрат на фінансування дітей-сиріт і студентів-сиріт, виділення коштів на довготермінове пільгове кредитування молодих сімей для будівництва і придбання житла, фінансування молодіжних програм. Відзначено потребу підтримки діяльності добровільних спортивних товариств фізично-оздоровчого скерування.

У засіданні комітету взяв участь перший заступник Голови Верховної Ради Адам Мартинюк.

Прес-служба
Верховної Ради України.

Комітет Верховної Ради з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи висловлює глибоке співчуття головному консультанту комітету ГРИГОРЕНКУ Василю Олексійовичу у зв'язку з тяжкою втратою — смертю батька

Олексія Лукича.

Сьогодні — 70 років від дня народження Леоніда Бикова

Простий і неймовірно магнетичний

Пам'ять тижня

Звичайний хлопець із донецького села Знам'янка став легендою за життя. Улюбленця мільйонів одразу впізнавали у натовпі, та скромного від природи Леоніда Бикова надмірна популярність лише обтяжувала. Й хоча за сором'язливою зовнішністю вирували справжні чоловічі пристрасті, Биков ніколи не шукав галасливої популярності, слави, а просто талановито працював.

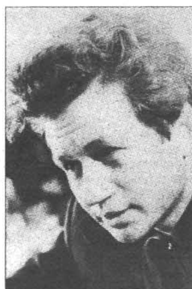
Парадокс: за 27 років роботи у кіно Биковим зіграно лише близько двадцяти ролей, більшість з яких —другого-третього плану. Після «Максима Перепелиці», «Альошчиної любові» та інших головні ролі надовго зникли з його творчості. Й Бикову не лишалось нічого іншого, як самому обирати собі ролі у власних фільмах. Талановитому актору пощастило знайти і послідовно відтворювати на екрані простий і водночас неймовірно магнетичний образ, якому не зраджував він ніколи. Його герої дотепні й відчайдушні, безкорисливі й добрі, сміливі і делікатні.

Перша режисерська робота «Де ви, лицарі?» пройшла на екранах непомітно, згадує директор музею О. Довженка Тетяна Дерев'янко. А відлік справді приголомшливого успіху почався з фільму «В бій ідуть одні «старики».

Після такого зоряного визнання можна було б і не знімати нічого — так сильно країна полюбила образ комеска Титаренка. Та Биков не заспокоювався, і згодом на екрани вийшли не менш популярні «Ати-бати, йшли солдати...».

Останній, незавершений фільм Бикова називався «Пришелець». Багатьох його колег дивувало те, що Леонід Федорович (тоді вже народний артист УРСР, лауреат Державної премії УРСР ім. Т. Шевченка) обрав незвичний для себе сценарій. То була фантастична розповідь про пришельців з інших світів, яку ми так і не побачили. У похмурий квітневий день Биков, як сказав його товариш, «єдиний раз зробив людям погане» — помер.

Аліса РОМАНОВА.

Алім ФЕДОРИНСЬКИЙ, кіноактор, кінорежисер

— Працювати з Биковим було цікаво, легко. Він віддавався роботі цілком, того самого вимагав і від нас. Власне, сказати «вимагав» було б неправильно. Він створював на знімальному майданчику таку творчу атмосферу, в якій працювати впівсили було неможливо.

Я пригадав, як на одній з творчих зустрічей з молоддю Леонід Федорович сказав:

— Працювати в мистецтві — значить працювати серцем. Отож, і мозолі будуть на серці.

Інакше працювати він не вмів.

А сьогодні на Байковому льотчики-актори другої «співаючої» ескадрильї заспівають своєму комескові:

«Здесь у клена
Мы расстанемся с тобой,
Клен зеленый, да клен кудрявый,
Да раскудрявый, резной!»

Житимемо, дорогий наш «маестро»!

«Смуглянку» ми проспіваємо від початку й до кінця.

Він так хотів...

Перепочити б на отому острівці

Виповнилося 55 років службі соціального захисту населення в Подільському районі столиці

Дата тижня

Тоді, у воєнному 1943-му, це був відділ держзабезпечення при Петрівському райвиконкомі. Він почав функціонувати рівно через місяць після визволення Києва від німецько-фашистських загарбників.

І тоді, в роки лихоліття, і тепер, у часи розбудови незалежної держави, була і є певна категорія співвітчизників, які потребували і потребують захисту. Захисту від хвороб, голоду, холоду, самотності врешті.

Я роздобув цікавий документ із партархіву. В ньому зазначено, що за перші 80 днів існування відділ держзабезпечення Петрівського району матеріально підтримав 624 громадяни, виплативши їм 72400 карбованців, і 53 родини (2270 карбованців). Квартири отримала 51 сім'я, працевлаштовано 71 киянина.

У повоєнні роки працівники відділу тільки нараховували й виплачували пенсії. Колектив нинішнього управління, крім зазначеного, займається компенсаційними виплатами пенсіонерам, інвалідам, сім'ям з дітьми тощо. Одне слово, отримувачі пенсій і допомог, а їх у районі близько 30 тисяч, добре знають дорогу до управління.

А ще — до територіального центру соціальної допомоги, благочинні справи якого відомі далеко за межами столиці. В одному з перших в Україні закладів такого типу сьогодні обслуговується понад 5,5 тисячі знедолених, немічних жителів району. Допомогу тут надають найрізноманітнішу. Досвід киян вартий уваги, бо соціальна допомога, яка надається за активного сприяння Подільської райдержадміністрації, в багатьох регіонах країни зведена до виплати одноразових грошових сум.

Біля джерел створення центру стояла нинішній начальник райуправління соціального захисту Любов Долгова. До речі, вона лише третій керівник служби. З 1943-го по 1970-й її очолював Тимофій Юхимович Коломієць, фронтовик. Наступні 14 років завідувачкою була учасниця бойових дій Ольга Антонівна Хватькова. Цих керівників добре пам'ятає Тамара Павлівна Сивакова, консультант управління. 1952 року її, 16-річну дівчину, влаштував на посаду старшого рахівника Тимофій Юхимович. Згодом стала інспектором, ще пізніше трудилася заступником Ольги Антонівни. Так непомітно і спливли 46 (!) років життя в рідній службі соцзахисту.

Незважаючи на скрутні часи, Подільська райдержадміністрація дбає про тих, хто живе турботами і болями багатотисячної армії знедолених. Один багатозначний факт: позавчора Григорій Романюк, глава РДА, вручив ордер на двокімнатну квартиру співробітниці Центру соціальної допомоги.

— Працівники служби соцзахисту разом із нашими пенсіонерами, інвалідами, дітьми приймають на себе найвідчутніші удари дедалі лютішої кризи, — каже Григорій Миколайович. — То хто ж допоможе їм, як не влада?

... Служба соцзахисту сьогодні — це острівець, де людина може і повинна перепочити після тривалого і нелегкого плавання у бурхливому житейському морі.

Добре, якщо її там чекають...

Іван ГОШКО.

У ніч на Андрія

Традиції тижня

Завтра кияни відзначатимуть день апостола Андрія Первозванного. Стародавня християнська легенда каже, що цей святий проповідував християнство в самому Царгороді, на побережжі Чорного моря та в околицях нашої столиці. В народних традиціях звичаї й обряди цього дня мають стародавній характер: заклинання, ритуальне кусання «калити». З давніх-давен у ніч на Андрія дівчата ворожать.

У столиці свято відзначатимуть широко. Так, у неділю святкові служби відбудуться в Іллінській церкві та на сходах Андріївської. До пам'ятника Андрію Первозванному буде покладено квіти. А у Міжнародному центрі культури та мистецтв пройде виставка творів юних художників, відбудеться урочиста церемонія нагородження переможців першого міжвузівського конкурсу «Студент Києва-98».

Дошка пошани

Гривня за бортом!

Криївка. Підпільник Кіндрат при світлі каганця читає газету, його подільник Юзик натягує на себе тільник і кричить:

— Полундра, Кіндрате! — Лізе під нари, по дорозі хутко викидаючи все, що потрапляє під руку: гранати, патрони, тротил. — Куди він у біса закотився? Пам'ятаєш, тут колись валявся круг?..

— Який ще такий круг? — Кіндрат і собі заповзає під пол...

— Звичайний рятувальний круг!

— Юзику, але нащо?

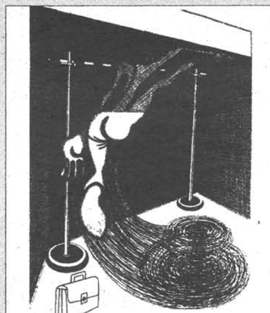
— Як?! Президент же заявив про необхідність введення плаваючого курсу гривні!

Не туди стукаєте

Олег Литвак, колишній в. о. Генерального прокурора України:

— Я володію інформацією, що в нас у країні таких, як Лазаренко, є десяток осіб. І абсолютно не буде нічого дивного, коли під час чергового вояжу за кордон когось затримають. В нас є міністри, які ходять з портфелями, а в матеріалах карних справ Генеральної прокуратури чітко, в деталях, вписана їхня кримінальна діяльність. («Киевские ведомости», 10 грудня 1998 р.)

Від чергового:

— Олеже Михайловичу, тут немає, як ви кажете, нічого дивного. Тож ви не нам це розповідайте, а швейцарським митникам.

Завтрашній шланг. Але вчора

Юрій Кравченко, міністр внутрішніх справ:

— Злочинність розвивається, завойовує кібернетичний простір. Бог його знає, які сюрпризи будуть піднесені завтра...

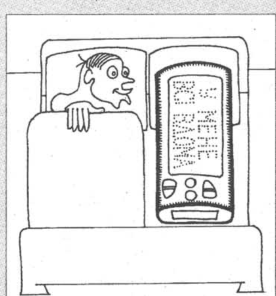
Від чергового:

А ще вчора злочинці орудували примітивно, по-дідівському: хто ломом, хто, смішно сказати, ручним дрилем. Бо, скажіть, на біса постовому міліціонерові залізничної станції Прилуки завойовувати кібернетичний простір довкола свого хліва, коли поруч —газопереробний завод? Вірно мислите, хоча, даруйте, примітивно, по-вчорашньому. Так от, носій погонів В. Четиркін добував для себе, для дому і сім'ї іншого носія. У народі знаного як — енергоносій. І добував, помітьте собі, не в широких і лискучих коридорах влади, як нині модно і прийнято, а у власному занехаяному, вузькопрофесійному хліві. Бо саме там стирчав кінчик, знову смішно сказати, шланга. Був він не міліцейським, а натуральним, гумовим. І зникав десь за горизонтом, у напрямку Гнідинського газопереробного заводу. Якщо попрошкуєте в той бік, то десь метрів за 170 наткнетеся на врізку міжцехового заводського продуктопроводу, а в ньому — сюрприз.

От вам, пане міністре, і шланг, чи то пак, даруйте, сюрприз. Але не завтрашній! Вчорашній!..

Ти, пейджер і я — разом цілая сім'я

Олександр Мартиненко, прес-секретар Президента, заступник глави адміністрації:

— Не розлучатися з пейджером навіть під час сну —дуже добра ідея при нашій роботі. Я її обов'язково реалізую і найближчим часом почну спати з пейджером.

Від чергового:

— Я, звичайно, дуже перепрошую, з ким спати все ж таки справа інтимна, справа двох або трьох... Та жах як дітей шкода. Уявляєте, як їх дражнитимуть? Пейджерятами!..

Черговий по дошці Вілен КАЙДАШ.
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

«Голос України» — закарпатцям

Гуманітарні вантажі до Закарпаття все надходять і надходять

(Початок на 1-й стор.).

Неприємні сюрпризи чекали на нашу гуманітарну допомогу вже на столичному вокзалі. Власне, як і решту благодійних вантажів. Уявіть на хвилинку, що ви, свідомий громадянин, вирішили поділитися останнім і посильно допомогти потерпілим від повені закарпатцям. Зібрали щось із теплих речей, ще не зовсім зношеного взуття, доклали домашньої консервації і привезли цей скарб до багажного вагону пасажирського потягу «Київ — Ужгород». Завезіть, мовляв, гуманітарну допомогу людям, яких зачепило лихо. Тут з'ясовується, щоб «гуманітарка» дісталася до мешканців зруйнованих водою осель, по закону за це належить платити. 24 копійки за кожен кілограм вантажу. А все тому, повідомили на станції Київ-Пасажирський, що залізниця і досі не має офіційного дозволу на безкоштовне перевезення дрібних партій гуманітарної допомоги. У такій ситуації крайніми залишаються залізничники, яких ті самі свідомі громадяни (а благодійні вантажі збираються на станції кожної днини) після слів «треба платити» щодня посилають під три чорти, а то й далі. Тому в багажному відділенні час від часу речову допомогу приймають безоплатно. Але це швидше виняток із правил.

...Коли потяг рушив, подумалося: не зчерствіли все-таки наші душі через економічну скруту, якщо гуманітарні вантажі до Закарпаття все надходять і надходять. З усіх усюд. Навіть усупереч перепонам чиновників.

Галина КВІТКА.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Гонорар за публікацію автори переказують на рахунок постраждалим від повені закарпатцям.

Одкровення тижня

Бажане — за дійсне

Іноземні інвестори обов'язково прийдуть в Україну. Цю думку Президент Леонід Кучма висловлює вже п'ятий рік. Днями, а точніше 10 грудня, він повторив її на зустрічі з новопризначеними головами районних адміністрацій, хоча обсяги інвестицій і назвав «мізерними». На думку глави держави, головна передумова прискорення цього процесу — політична стабільність.

Проте оглядачі звернули увагу на те, що основні кредитори нашої держави — Міжнародний валютний фонд і Світовий банк, — схоже, збираються «заморозити» на деякий час свої взаємини з Україною. Скажімо, місія МВФ, яка так ні про що і не домовилася з урядом, поїхала геть. Фонд вирішив дочекатися затвердження бюджету, щоб пересвідчитися, чи можна прибуток хоч якось зіставити з видатками.

Натомість директор Світового банку по Україні і Білорусі Поль Сібельбаум був ще відвертішим. Він заявив, що Світовий банк не збирається активізувати свою діяльність в Україні... до президентських виборів. Сібельбаум розповів про випадки, коли Світовий банк у деяких країнах згортав свою діяльність на 8 —9 років.

Інспекційну, схоже, поїздку до України здійснив і президент Європейського банку реконструкції і розвитку Хорст Келлер. Він також хоче, за повідомленням кореспондента ДІНАУ, ближче ознайомитися з економічною ситуацією в Україні.

Тобто уже можна зробити висновок, що іноземні інвестори, за винятком хіба що фінансових спекулянтів, в Україну найближчим часом не прийдуть. Для них барометром, який визначає привабливість інвестиційної діяльності, є поведінка саме цих трьох фінансових «китів».

Отже, гадаю, українцям не варто тішитися ілюзіями і видавати бажане за дійсне. Сьогодні можна покладатися виключно на себе. І тільки.

Володимир КОРОЛЮК.

У полон музичної магії Ванесси Мей потрапив і Київ

Концерт тижня

Хоч би що там не говорили і не писали про концерт Ванесси Мей у Києві (мабуть, найчастіше відомій скрипальці закидали надто «панібратське» поводження з музичною класикою), її виступ на сцені палацу культури «Україна» став, безперечно, подією сучасного культурного життя столиці.

Правда, той, хто цікавиться творчістю Ванесси Мей, хто має в домашній фонотеці її альбоми з популярними хітами, по суті нічого нового з її репертуару не почув. Але одна річ слухати гру феноменальної скрипальки у записі і зовсім інша — бачити її на сцені. Чути неповторний голос її скрипок — а грала Ванесса Мей на акустичній скрипці, яку 1761 року змайстрував Гуаданіні, і на сучасному інструменті, електроскрипці — і насолоджуватись її підкреслено експресивною пластикою. 20-річна артистка з Великобританії, яка багато дечого розповідала зі сцени про свою творчість, про враження від Києва (звісно, англійською мовою), вела себе розкуто і просто, чим також прихилила до себе симпатії публіки, яка вщерть заповнила зал. Магічна музика виконавиці, її щирість й оригінальність у спілкуванні з глядачем витворили того вечора справді невимушену атмосферу мистецького дійства. Складалося враження, начебто ми зустрілися зі скрипалькою на дружній вечірці, де всі одне з одним уже давно знайомі. І хоч ціна деяких квитків добігала до півтори тисячі гривень, їх уже за кілька тижнів до концерту в касах не було.

Окрім своєї величезної популярності, Ванесса Мей належить до тих жінок Великобританії, які отримують сьогодні найбільший дохід. Її ім'я (до речі, «Незрівнянна краса» в перекладі українською) називають серед 50 найкрасивіших людей планети. Зі своїми концертами артистка побувала у багатьох країнах світу. Досить сказати, що під час останнього турне вона виступила у 250 містах 35 країн, поєднавши на своїх концертах виконання поп-хітів з традиційними академічними композиціями. І ось тепер — приїзд в Україну. І як сказала сама скрипалька, Київ їй сподобався, а особливо — українська публіка, котра надзвичайно тепло сприйняла її виступ. А це вселяє надію на нові зустрічі із всесвітньо відомою артисткою. І у столиці, і в інших містах України.

То, вочевидь, добре, що ми маємо змогу часто бачити і чути на українських сценах «зірок» російської поп-музики і театру. Але концерти в Києві М.Кабальє, Г.Кремера, групи «Prodigy», В. Співакова і ось тепер — Ванесси Мей засвідчують, що українська столиця не така вже й мистецька провінція, як декому це може здатися на перший погляд.

Альбіна КРАСНОДЕМСЬКА.

Продавали в барі... автомати

Операція тижня

У містечку Підволочиськ працівники карного розшуку управління внутрішніх справ у Тернопільській області затримали зловмисника, який пробував реалізувати пістолети, автомат та боєприпаси до них.

Здається, торговці зброєю почувалися досить упевнено, бо навіть не помітили, як працівники міліції оточили бар «Нон-Стоп-Ясен», у якому відбувалася зустріч продавців з покупцями. У поліетиленовому пакеті 34-річного бізнесмена з райцентру, що намагався вирватися з пастки, було знайдено вісім пістолетів Макарова, автомат іноземного виробництва, шість глушників та оптичний приціл нічного бачення. У затриманого продавця кавказької національності знайдено кілька десятків боєприпасів до зброї різних калібрів.

Виявлено також зареєстрований у Росії автомобіль «ВАЗ-2106», запасні номери до нього, до помпові рушниці типу «Вінчестер», золоті прикраси, російські рублі. Триває слідство. Уже встановлено, що маючи зв'язки з місцевими кримінальними авторитетами, дагестанці сподівалися розгорнути тут свою протиправну діяльність.

Галина СТОРОЖУК.
Тернопільська область.

І ми у світі не ликом шиті

Факт

Позавчора у Брюсселі, на економічному форумі, в якому взяли участь керівники провідних світових фірм і впливові урядовці європейських країн, голові Національного агентства України з питань розвитку та європейської інтеграції Романові Шпеку вручена престижна нагорода — Euro Market Award-98.

Нагороду Євро Маркет вручають щороку відомим бізнесменам та політикам нашого континенту за значний вклад у розвиток бізнесу. Таким чином відзначено ділові якості та визнання Романа Шпека в міжнародних ділових колах, а також діяльність очолюваного ним Національного агентства щодо залучення іноземних інвестицій і прискорення економічних реформ в Україні.

Роман ВАТРИЧ.

Цитата тижня

А справді: чому?

Відповідаючи на запитання головного редактора «СТОличной газеты» — чому газети, які називають себе всеукраїнськими, виходять російською мовою? — фотомодель Каріна Михайленко, до речі, дружина напівзахисника київського «Динамо» Дмитра Михайленка, відповіла:

— Це, мабуть, неправильно. Вони мають у такому разі виходити українською мовою. Або ж їм не треба називати себе всеукраїнськими, інакше виходить парадокс. Гадаю, років через два-три вони виходитимуть українською.

(«СТОличная газета», 8 грудня 1998 р.)

У глибокій задумі присів Мамай

Поруч лежить шабля, пасеться кінь. Та козак сидить і, очевидно, такий стан речей для нього цілком прийнятний...

Ми почасти надто категоричні у своїх судженнях та оцінках. У тому числі й щодо власних чеснот і вад. То приписуємо нашому народові ті достоїнства, які ніколи не були характерними для нього, то робимо з українця загумінкового хуторянина, який крім борщу і сала нічого за душею не має.

То все-таки в чому полягає психологічна особливість українців? І чому так сталося, що ми сьогодні саме такі, а не інакші? Про це і йдеться в розмові оглядача «ГУ» Володимира КРАСНОДЕМСЬКОГО з доктором історичних наук професором Чернівецького університету імені Ю. Федьковича Михайлом ЮРІЄМ — автором монографії «Етногенез та менталітет українського народу», яка побачила світ у столичному видавництві «Таксон».

Михайло Юрій

Де два українці — там три «гетьмани»

В. К.: Перебування тривалий час у складі двох імперій — Австро-Угорської та Російської — призвело до того, що зв'язок між українським народом як єдиним цілим розірвався. Тому в роки першої світової війни українці заради чужих інтересів воювали по різні боки фронту, вбивали одне одного в інтересах інших. Та й нині наша молода держава не може похвалитися належним взаєморозумінням своїх громадян, які живуть на Заході і Сході.

М. Ю.: Свого часу Михайло Грушевський зазначав: якби Галичина і Велика Україна не прагнули б до зближення, а пішли різними шляхами, то за 20—30 років вони утворили б дві різні національності на єдиній етнічній основі. Скажімо, як серби і хорвати — дві частини сербського племені, що внаслідок політичних і релігійних обставин розійшлися до цілковитого відокремлення.

Наддніпрянці — це переважно люди східноєвропейської культури і свідомості. І хоча й різняться від росіян, проте з останніми їх єднає дуже багато: спільність історичної долі, війни, трагедії та перемоги, релігія й культура. Оскільки десять—двадцять поколінь українців на Лівобережній Україні і сім—вісім — на Правобережній формувалися разом з росіянами у складі Російської імперії.

Сучасне покоління дорослих галичан, життя дідів і навіть юність батьків яких проходили у складі Австро-Угорської і Польської держав, народилося і проживало в Радянському Союзі. Однак світогляд того покоління генетично формувався й орієнтувався на західно-європейську культуру — австро-німецьку та польську, звичаї і традиції. Галичани також зазнали багатовікової асиміляції і виробили навіть західноєвропейські культурні, релігійні та побутові традиції. Щоправда, з українським підгрунтям.

Таким чином відбулося розщеплення українського народу як єдиного організму, а це поки що зменшує можливості для наддніпрянців стати на бік галичан у сучасній державній політиці. І навпаки.

В. К.: Національний характер кожного народу формувався протягом тривалого періоду його історичного розвитку під впливом певних домінуючих соціальних верств. Скажімо, у Франції це було дворянство часів абсолютизму з його абстрактним логічним мисленням і виробленою естетичною формою побуту й виразу. В Україні національний характер значною мірою сформовано під впливом козаччини.

М. Ю.: Козацько-селянська основа українського народу виробила в нього неприйняття деспотії і взагалі твердої влади. Як і змаг до індивідуальної свободи, що межує з анархією. Цей наслідок випливає з давно вкоріненого в Україні егалітаристичного розуміння свободи і державної влади. Насамперед це виборний принцип у козацькому війську. Панування цього принципу не давало певною мірою змоги створити спадкову аристократію, встановити твердий стабілізований режим. Як зазначав В'ячеслав Липинський у «Листах до братів-хліборобів», українському народові притаманні перевага емоційності над волею та інтелігентністю, де з надмірної чуттєвості випливає мінливість симпатій, орієнтацій та ідей, легка запальність і швидке остигання, схильність до романтизму, брак витривалості й послідовної праці, оскільки увага весь час розпорошується під впливом нових емоційних подразників.

В Україні свободу розуміли як рівність. Політична ідея визволення була висловлена в соціальному егалітаризмі: без холопа і пана. Аби позбутися своєї аристократії, український народ готовий був терпіти деспотизм московського царя, бо перед ним усі рівні в рабстві.

Свободолюбність, схильність до егалітаризму, індивідуалізм — ось ті риси українського характеру, що особливо стали помітними після хмельниччини. Причому з індивідуалізмом в Україні поєднувалися також авантюризм і кар'єризм у їхньому негативному та позитивному значеннях. Коли в ідеї мають панувати рівність та елекція, то чому не можу я бути гетьманом або полковником? І чому я маю слухати накази інших? І якщо у Московській державі з її становою нерівністю процвітало самозванство, то в Україні Барабаш, Опара, Петрик, Суховій та інші не ховалися за фікцію і в усіх своїх амбіційних домаганнях називали себе власними іменами.

В. К.: Можливо, то випливало з високого почуття власної гідності, якого, на жаль, тепер бракує багатьом нашим співвітчизникам?

М. Ю.: Справді, за часів козаччини почуття власної гідності в Україні було розвиненіше, аніж у Росії. Це можна пояснити ще й тією обставиною, що панщина на більшій частині української території не тривала так довго, як у Польщі або Росії. А повстання Богдана Хмельницького настільки змінило суспільні відносини в Україні, що у свідомості нашого народу панське право більш-менш реально відбилося лише через півтора століття.

А ота боротьба за булаву, від якої стільки постраждав і страждає український народ, породжена не почуттям високої власної гідності, а скоріше комплексом малоросійства.

У душі ми здебільшого романтики

В. К.: І все-таки, Михайле Тодоровичу, яку б ви дали характеристику типовому українцеві?

М. Ю.: До позитивних рис і якостей треба віднести стихійну гармонію, вроджену логічність думки, високі культурні та соціальні інстинкти, гуманний характер і тонке етичне почуття. Наші співвітчизники мають схильність до певних зовнішніх форм, традиційно усталених, так званих «законних речей» — етикет, любов до чистоти і порядку, до краси в побуті... Ці риси наближають українця до західноєвропейської культури. Зокрема, до германців, з їх солідністю, діловитістю, любов'ю до комфорту, чистоти. І в дечому навіть до романської культури — потягом до форми, елегантності, бажанням внести в усе елементи краси, висвітлити ними кожну сферу життя. Та й узагалі для українця характерний світлий і радісний погляд на життя. Тобто в душі ми — романтики. Можливо, подекуди аж занадто.

Хоча знову-таки треба сказати про те, що відрізняє наддніпрянця й галичанина. Зокрема, перший тип «що має, те й несе». Тобто говорить відверто, особливо — під впливом емоцій, навіть найнеприємніші речі, але швидко відходить. Галичанин, навпаки, за загальною ввічливістю зрідка виявляє своє реальне ставлення і відходить дуже повільно. Або й взагалі не відходить. Нарешті, наддніпрянець, як правило, хоче діяти відразу, ще не встигнувши продумати своє рішення, а галичанин прагне зважити можливі наслідки своїх дій. Це, напевно, пояснюється існуванням на території Наддніпрянської України козацько-гетьманської держави і Запорозької Січі з її військовими традиціями. А довготривале перебування галичан у складі інших держав змушувало їх приховувати свої справжні погляди.

До негативних сторін українського народного життя треба віднести низький рівень культурного і політичного виховання, слабкість національного інстинкту й національного почуття, особливо — у східних українців. Ці вади можна пояснити тим, що панування російської, польської та австрійської держав розвивало в українців сили протесту, анархічні інстинкти, водночас ослаблюючи інстинкт організації. Відомий учений Іван Мірчук, який тривалий час очолював Український науковий інститут у Берліні, зауважував, зокрема, що український народ рішуче відкидає всі форми співжиття, передумовою яких є сувора дисципліна і повне підпорядкування волі вищого. Забуваючи, що це має згубний вплив на інтереси загалу, а в кінцевому результаті — і на його власну користь.

В. К.: Та й саме геополітичне становище України формувало і своєрідний тип людини пограниччя.

М. Ю.: Таке «розташування» її на перехресті історичних шляхів психологічно впливало протягом століть на життєву ситуацію української людини, яку сучасна екзистенціональна філософія влучно назвала «межовою». Така ситуація, як справедливо стверджує український філософ О. Кульчицький, формувала дві основні життєві настанови, власне, культурно-історичні традиції — vita geroika i vita minima. Перша пов'язана з лицарством, героїчною, максимально напругою всіх сил і водночас нехіттю до повсякденної копіткої праці, до раціонального проектування свого життя. А друга полягає в тому, щоб у своєрідному «соціально-анабіотичному» стані перечекати й перетерпіти чергові незгоди, зберегти себе, докладаючи лише необхідний мінімум зусиль у повсякденному житті, а в раціональних проектах не йдучи далі розбудови власних приватних ситуацій. У кращому разі це виявилося в індивідуальній зосередженості, в обмеженні зовнішньої життєвої активності. Погляньмо на старовинне зображення козака Мамая. У глибокій задумі сидить козак. Поряд лежить шабля, пасеться кінь. Та козак сидить і, очевидно, такий стан речей для нього цілком прийнятний.

Сучасна еліта — це замкнута корпоративна каста

В. К.: Очевидно, певних психологічних особливостей набув наш народ за часів комуністичної влади?

М. Ю.: Нова українська еліта, особливо у Наддніпрянській Україні, міцно засвоїла ідею сильної влади, поєднану з ідеєю справедливості. Тобто влада доброго господаря, який про всіх дбає, думає і працює задля народу, має бути не лише міцною, а й передусім народною, справедливою. Усі мають жити по справедливості, чинити по совісті.

В. К.: Але насправді у щоденному житті ми такого не бачимо, не відчуваємо.

М. Ю.: І не треба дивуватися. Бо з всієї привабливості такої ідеї вона є найдеструктивнішою стороною радянської психології. «Справедливість» на практиці обертається побажанням, «щоб нікому не було ліпше, ніж мені», і примиренням з тим, аби багатьом було гірше. А також неприйняттям усього неординарного, будь-якої ініціативи, а тим паче —більш вищого, динамічнішого способу життя. Звісно, така психологія найпритаманніша селянству, але саме з селянського середовища вийшла більшість традиційної і новоствореної еліти як у Наддніпрянській Україні, так і в Галичині.

В. К.: Як на мене, то наша вітчизняна еліта не завжди сприймає ідею рівності для всіх закону і свободи особистості, а також пов'язаної з нею відповідальності. Чи маєте іншу думку?

М. Ю.: На жаль, то справді так. І знову-таки невипадково. Адже нині при владі фактично перебуває другий ешелон колишньої радянської номенклатури. То вона відповідно прийняла і запозичила ті зразки управлінця, які їй відомі з минулих часів. Це і відрив влади від інтересів народу, й ігнорування вимог демократичних сил, і слабка зацікавленість громадською думкою, і прагнення задовольнити насамперед власні матеріальні забаганки, і низький поріг моральних засад, що призводить до деформації життя всього українського суспільства. Водночас — це й некомпетентність, і спроби вирішувати нелегкі проблеми державного і суспільного життя прямолінійними методами, не беручи до уваги складні соціальні процеси, які відбуваються в суспільстві.

Сьогоднішня еліта — це замкнута корпоративна каста, яка почасти вузькокорпоративні інтереси ставить вище від стратегічних державних інтересів. До того ж у неї відсутнє почуття громадянства, вихолощене попереднім режимом — «Мой адрес — не дом и не улица...». А людина без глибокого почуття громадянства справді не має на глибинно-екзистенційному рівні ні рідної землі, ні почуття обов'язку перед іншими (крім хіба що сімейного кола), ні розуміння своєї суспільної місії. Тому-то репрезентанти нової еліти з такою легкістю продають за безцінь національні багатства України і в разі найменшої загрози своїм статкам та безпеці тікають за кордон.

Щодо поваження прав людської особистості як такої, то у багатьох наших співвітчизників це викликає просто подив. Мовляв, поважати треба силу, владу, врешті-решт — розум чи освіту. Але, що людська особистість сама по собі є якоюсь цінністю, здебільшого не вкладається в голові людини, вихованої за радянських часів. Адже особистість у російській історії завжди була засобом, та ніколи — метою. У даному разі на психологію, сформовану на шляху до «світлого майбутнього», накладаються ще психологічні особливості, які утвердилися на Русі під впливом Візантії: обоження і сакралізація влади, заборона давати їй моральну оцінку, ментальна й соціальна нерозділеність особистості.

Як відомо, радянська пропаганда завжди намагалася протиставити особисте суспільному, народному, нівелюючи перше і возвеличуючи друге. Звідси будь-який інтерес до особистого — як у реальній політиці, так і в практиці народного життя — набув спотвореної, егоїстичної форми.

Чернівці.

На морозяному вітрі плакала дівчина

Навіть якщо я і закінчу школу, то все одно далі вчитися не зможу. За навчання потрібно платити гроші, а їх у нас і на хліб не вистачає

Блиск і нужда глибинки: продовжуємо розмову

***У**ПЕРШЕ за багато літ журналістської практики я розмовляв з людиною, яка весь час... плакала. І ховала від мене обличчя, затуляючи його грубою, вицвілою на сонці і вітрах хусткою. А я, ковтаючи слова, ледь стримував солоні грудки, що стояли в горлі. Про це, що побачив і почув, важко розповідати. Важко себе стримати, щоб не закричати: «Владо, а чи знаєш ти, що насправді відбувається в державі з нашими дітьми?!»*

У суботу вранці я приїхав у село Пальче Ківерцівського району. Вночі випав сніг, було сиро, холодно, з неба сіяла мжичка. Перехожі на вулиці, що йшли мені назустріч, пояснили:

— Праворуч дороги побачите хату з червоної цегли, там і живе Євгенія Воєвода. Наташа Грінченко — її внучка. Дуже розумна дівчинка...

Ось і хата з червоної цегли. На подвір'ї, біля дверей відкритого льоху, хтось стоїть. Ніби жінка... Обличчя не видно, його закриває стара хустка. Солдатський бушлат, спортивні брюки, великі гумові чоботи... На ланцюгу скавчить невелике собача.

— Мами нема вдома, поїхала в Луцьк, — чую прихриплий дитячий голос. — А ви хто будете?

Закутана в хустку голова повертається до мене. Ледь-ледь видно очі, бліде обличчя... Біля ніг, що втоплені у великі гумові чоботи, два порожні відра. І скавучить на холодному вітрі собача...

На подвір'ї, біля льоху, я і познайомився з Наталкою Грінченко. Дівчині — шістнадцять років. Навесні цього року вона закінчила 10 класів у сусідньому селі Дерно. А до цього ходила в школу у Луцьку, де жила з мамою Галиною Олексіївною. Шість років тому тяжко захворіла її бабуся Євгенія Воєвода. Прикувала жінку хвороба до ліжка. Щоб доглядати маму, її дочка Галина Олексіївна разом із своїми дочками Наталкою і Аллою перебралися в село. І почали діти вчитися у сільській школі. З першого по десятий клас Наталка — і в міській, і в сільській школі — була круглою відмінницею. З усіх предметів — самі п'ятірки.

На вулиці стояти холодно. Напрошуюся, щоб зайти в хату...

— Бабуся тяжко хвора, — каже дівчина, ховаючи в хустку обличчя.

— Може, в літній кухні побалакаємо?

— Там нема місця, у льосі стоїть вода, то ми картоплю, буряки, моркву перенесли в літню кухню. Щоб повністю не затопило наш льох, то я відрами виношу воду...

Щодня шістнадцятирічна Наталка виносить з льоху... 100—150 відер води. Холодно, сиро, мокро... І важко. У дівчинки ввечері болять руки, вона не знає, куди їх подіти.

— А що мама робить? — питаю.

— Мама — безробітна. Вона працювала на підприємстві у Луцьку, але її звільнили, бо нема там що робити. В суботу і в неділю мама їздить у Луцьк на базар, продає щось з городини, що ми виростили біля хати. Кури в нас несуться, яйця продаємо... Бабуся пенсії вже вісім місяців не одержує, а жити якось треба. Хліб самі печемо. Кілька соток мали власної пшениці. Мама серпом жала, а я в'язала снопи, ставила копи...

— А чому ти не ходиш до школи? Не вчишся?

Знаю, запитання моє недоречне. Але хотілося почути, що скаже Наталка.

Хвилина чи дві — мовчання. Дівчина повністю закрила обличчя хусткою. Здригнулася. Я відчув — вона плаче. Перестало скавучати собача. Здається, навіть вітер принишк. Беру дівчину за руку, запрошую в автомобіль, на якому приїхав у село. Сідаємо на задньому сидінні. Балакаємо. Тільки обличчя Наталки я не бачу. Воно заховане в грубу хустку.

— Я покинула школу, бо треба мамі вдома допомагати, — схлипує дівчина. — Бабуся тяжко хвора, а ми тримаємо свиню, козу, маємо кури, качки, кролі, всім треба дати їсти, доглянути. Мій класний керівник приїжджав до нас, просив мене не покидати школи, але не можу далі вчитися...

— Але ти хочеш вчитися?

— ?!

— Вибач, Наталко.

— У школі мені завжди було добре. А тепер дуже погано...

— І що буде далі?

— Я не знаю. Навіть якщо я і закінчу школу, то все одно далі вчитися не зможу. За навчання потрібно платити гроші, а їх у нас і на хліб не вистачає. Нам з мамою треба подбати про мою меншу сестричку Аллу. Вона вчиться у п'ятому класі, дуже здібна, в мене вдалася... Та коли так будемо і далі жити, то і вона не закінчить школу.

— Невже ти не віриш, що буде краще?

— А ви самі вірите?

— Людина повинна жити надією...

І промовляв я банальні слова, недоречні, просто — нерозумні. Втішав дівчину тим, у що сам не вірю. Соромно, та мушу чесно в цьому признатися. А Наталка плакала. Напевно, що вона й не чула моїх слів. Бо чим я можу її втішити? Напишу в газеті? І що від того зміниться? Перед сльозами шістнадцятирічної дівчини я почував себе безпорадним. Бо то страшно, що Наталка не бачить у своїй долі майбутнього.

— Я нікуди зараз не ходжу, нічого не читаю, я не вірю в те, про що говорять по телевізору, по радіо. Я завжди добре вчилася, перемагала на олімпіадах у районі, мріяла стати економістом. Ми з мамою не один раз про це говорили. Але в мами нема роботи. Для нас сьогодні дві-три гривні — великі гроші. Де взяти гроші, щоб купити одяг, взуття? Їх у нас нема сьогодні, не буде і завтра. А ви кажете про віру. Добре тому говорити, в кого є гроші. Вибачте, але мені треба воду з льоху виносити...

Прощаючись, Наталка повернула до мене обличчя. По щоках у дівчини котилися сльози... А по хвилі вона взяла два відра і, нагнувшись, зникла за дверима холодного і темного льоху.

Неподалік скиглило маленьке собача...

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Розстаємося з хворобою сміючись...

Ліки від чоловічого безсилля увірвалися в життя багатьох країн, відсунувши на задній план інтерес до того, що твориться в економіці, і до природних катаклізмів

Перспектива

***В**ЛІТКУ я потрапила до маленького німецького містечка Шніфердінген на свято вересу — бузкової травички, з якої німецькі бджоли роблять смачний вересовий мед. Скромна чарівність респектабельної Європи вихлюпнулася в чудовий самодіяльний карнавал. Службовці великих та малеьких фірм — учасники карнавалу — з натхненням старалися щодо костюмів, жартів, музичних ефектів, шумів та різних інших «приколів». Але один «прикол» все-таки переважав. З плакатів, транспарантів, із гучномовців — впадало в очі, звучало слово віагра. Віагра подобалася учасникам карнавалу не менше, ніж квіти вересу, німецькі марші та традиційні сосиски з пивом. Одне слово, відчувалося, що німці сприйняли її як символ національної надії. Річ у тім, що незадовго до цього ліки від імпотенції з такою назвою було зареєстровано Європейським співтовариством і вони отримали прописку відразу в 15 країнах. У тому числі минулого тижня і в Україні.*

Ліки від чоловічого безсилля ввірвалися в життя багатьох країн, відсунувши на задній план інтерес до того, що твориться в економіці, і до природних катаклізмів. Світ переживає справжній бум — адже поява цих ліків буквально перевернула наше уявлення про можливості відновлення здоров'я подібно до створеного наприкінці 30-х років пеніциліну.

До проблеми, яку має вирішити віагра, не можна підходити легковажно. За даними американських учених-медиків, половина чоловічого населення цивілізованих країн 40 років і старші певною мірою страждають від імпотенції. А в стадії хвороби перебувають 30 мільйонів американців. І, як повідомляє тижневик «Аптека», — 2,2 мільйона українців. І скільки б не казали, що це всього-на-всього одна із багатьох частин життя цивілізованої людини, ця проблема затьмарює, а то й зводить нанівець решту досягнень особистості. Статеве безсилля найчастіше виникає саме в сильних особистостей, які втомилися від роботи і стресів, а тому вони його особливо важко переносять. Адже страшна не так фізіологічна, як емоційна сторона недуги. Психологи свідчать, що вона сприймається людиною як трагедія, переживається на емоційному рівні не менше, ніж ампутація руки чи ноги. Більше того, імпотенція, як правило, є основою піраміди з численних неприємностей — стійких неврозів, від яких один крок до інфаркту, різноманітних депресій і навіть психозів.

Статеве безсилля знецінює інші життєві цінності —роботу, кар'єру, спорт, хобі, стосунки з близькою людиною. Пригнічених своєю проблемою чоловіків залишають кохані, розпадаються їхні сім'ї, життя здається завершеним. Психологи стверджують, що імпотенція змінює навіть зовнішність людини — у неї зникає блиск в очах, з'являється почуття пригніченості та приреченості.

Тому йдеться не просто про ліки, які врятують від недуги, а про відновлення духовного, морального, емоційного здоров'я сильної половини людства.

Цікава історія появи віагри. Її відкрив «пан Випадок», ніби натякнувши, що вирішити проблему чоловіків допомагає сама Доля. Група вчених компанії «Файзер» у 1993 році досліджувала препарати для лікування серцево-судинних захворювань. Передбачалося, що сильденафіл сприятиме нормалізації кров'яного тиску. Дослідників спіткала невдача, очікуваний результат у хворих, які приймали препарат, був відсутній. Проте багато хворих повідомили про дивні побічні явища —нормалізацію статевого життя, яке раніше було неможливим через загальний тяжкий стан.

Нові дослідження показали, що сильденафіл стимулює прилив крові саме в область малого тазу. Речовина регулює процеси, з допомогою яких «подається команда» гладеньким м'язам активізуватися чи розслабитися.

Клінічні дослідження, в яких брали участь тисячі чоловік, довели, що віагра є сьогодні найефективнішим засобом боротьби з імпотенцією. Позитивний ефект становив 68 відсотків при органічній природі захворювання і 84 відсотки — при психогінній.

Цього року три автори, які розробили механізм дії віагри, — американці Роберт Фарчготт, Ферід М'юред та Луїс Інгарро удостоєні за своє відкриття Нобелівської премії.

Нечуваний успіх? Так! Водночас саме він вимагає подивитися на речі тверезо. Отже, по-перше, віагра — це рецептурний препарат, що призначається тільки лікарем. Він дещо знижує артеріальний тиск, але в поєднанні з ліками нітрогліцеринового ряду може стимулювати його катастрофічне падіння. Тому при серцево-судинній недостатності застосування віагри повинно ретельно контролюватися.

По-друге, цілком імовірно, що за препаратом кинуться не стільки хворі, скільки повністю здорові і в сексуальному відношенні чоловіки, які хотять активізувати і продовжити свої задоволення, відстрочити старість. Зловживання ліками загрожує багатьма побічними неприємностями, серед яких на першому місці — прогрес серцево-судинних захворювань. Тому спеціалісти рекомендують: стараючись не перестарайтеся! Але правильне вживання препарату і боротьба з побічними симптомами "активістів", скажемо чесно, це зовсім інша проблема.

Згадується карнавал у Шніфердінгені: величезний тато-хряк з плакатом «Я вживаю віагру» і декілька десятків симпатичних поросят різного розміру, які біжать за ним. З допомогою диво-препарату Європа сподівається підвищити народжуваність, зберегти свої цінності. І тут-таки іронізує з приводу надмірної довірливості до різних ліків. Зазначимо одне: людське безсилля — поганий привід для жарту. Але жарт доречний, коли безсилля подолане.

Лариса НЕВЕЛЬСЬКА,
лікар.

Бджолина філософія

Побачене в дорозі

Мій брат віддавна займається бджолярством. Життя цих мудрих комах постійно перебуває в полі його зору. Здавалося б, він, досвідчений пасічник, знає усі бджолині таємниці. Але, щоразу заглядаючи до вуликів, робить для себе якісь нові відкриття.

Нещодавно він показав мені рамку з дивними восковими наростами на її нижній частині.

— Що це за «бороди»? — запитав я брата.

— Таємниця їх напрочуд проста. В один з вуликів я поставив зменшену рамку з вощиною. Всі інші мають звичну довжину, а ця — наполовину менша, бо іншої в мене не було.

Бджоли не терплять таких пасічницьких «огріхів». І негайно беруться виправляти їх. Тобто заповнюють порожнину своєю власною вощиною. Нові стільники вони дотягують до довжини решти рамок, які потім заповнюють медом.

Здійснюючи таку операцію, бджолине плем'я буцімто натякає нам: люди, будьте ощадливими, не втрачайте почуття господаря, кожна порожнина — це дірка в вашій економіці. Отака у бджіл «філософія», яка нерозривно поєднується з їхньою практикою.

На світлині добре видно оту філософію в дії. Зверху стільники вже заповнені медом, а внизу соти ще порожні. Але й вони згодом засяють золотавим медом. Зимою ой як знадобиться цей бджолиний резерв!

Ми, люди, вважаємо себе вищими істотами. Вищими й мудрішими. Але це не завжди так. Звичайна бджілка часом дає нам уроки напрочуд витонченої мудрості. І не треба соромитися цієї науки.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Фото автора.

Чернігівщина: зачарована Десна чекає весну

Проблема

Головна валюта краю підхопила інфляцію

Читачка з Чернігова Ганна Якимівна Шевченко написала про наболіле: останніми роками картопля «Синє вічко» на їхній присадибній ділянці погано родить, багато бульб усередині порожні. Що трапилося? — запитує вона.

Прочитавши це начебто звичайне прохання — запит з редакційної пошти, я й не підозрював, що за ним —досить серйозна проблема не тільки для Чернігівщини, а й для всієї України.

Трохи історії

Картопля на Чернігівщині з'явилася разом з німцями-колоністами, які поселилися тут громадами у 60-их роках XVIII століття. Вже 1774 року поблизу Борзни місцевий люд, скуштувавши заморську диковинку, почав її купувати по 80 копійок за чверть і вживати, особливо під час постів. За якихось наступних 25 років бульби стали улюбленою стравою чернігівців. Грунтово-кліматичні умови Придесення сприяли швидкому поширенню цієї культури. У 1881 році картопля росла тут на 24 тисячах гектарів, у 1960 — на 200 тисячах, у 1976 — 1980 рр. — на 180 тисячах гектарів.

Донедавна третину всієї української крохмалистої вирощували на Чернігівщині. Та в останні 8 — 10 років валовий збір картоплі на Придесенні зменшився практично у 10 разів. Майже 300 сільгосппідприємств відмовилися від вирощування бульб...

Картопля — годувальниця

Парадокс сьогодення: у 1998 році у громадському секторі картоплю вирощували всього-на-всього на 10,5 тисячі гектарів (у 1990 році було 90 тисяч гектарів), але, незважаючи на таке катастрофічне падіння, другий хліб став головним нинішнім годувальником чернігівського села. Селяни давно вже не отримують заробітку у гривнях. Значні затримки з виплатою пенсій, зарплат вчителям, але разом з тим у кожній роботящій родині нині є цукор, олія, борошно, макарони, пральні порошки тощо. І все це — завдяки картоплі.

Щодня восени чернігівськими селами курсують вантажівки. Підприємці пропонують людям одяг, кавуни, дині, гречку, крупи, цибулю в обмін на картоплю. Цього року бартерна її ціна 20 — 25 копійок. Зиск для підприємливих людей значний: у Донецьку чи Луганську картоплю можна реалізувати за 50 — 60 копійок. Часом обмін явно шахрайський і невигідний. Але якщо немає грошей, то він все-таки рятівний.

А картопляний клин у приватному секторі (городи, дачні ділянки) зріс з традиційних 50 — 60 тисяч гектарів до 80 тисяч. У 1998 році жителі міст і сіл виростили, за попередніми даними, близько 1,5 мільйона тонн крохмалистої, що становить 1,1 тонни на душу населення. Це у п'ять разів більше, ніж потрібно для власного споживання. 80 відсотків виробленого — своєрідна чернігівська валюта, яка певною мірою утримує населення на плаву.

Масове дачне господарство в Україні та Росії вдарило по всіх чернігівських спецгоспах, що вирощують картоплю. Попередні ринки збуту (промислові міста СРСР, велика армія) втрачено. А відтак, вирощувати картоплю стало невигідно. У південних областях є попит на чернігівські бульби. Однак у нинішніх умовах там нема коштів для її закупівлі. А підприємцям легше мати справу безпосередньо з селянами, ніж із сільгосппідприємствами.

А загроза наступає

— Лист Ганни Якимівни, — каже перший заступник начальника облсільгоспуправління з виробництва Анатолій Іванько, — не перший серйозний симптом того, що може чекати нас завтра. Адже однією з головних умов одержання високих і сталих врожаїв картоплі є репродуктивність посадкового матеріалу, що забезпечується постійним і своєчасним проведенням сортопоновлення і сортозаміни. Ще недавно у людей була можливість оновити посадковий матеріал, взявши його у своєму колгоспі. А тепер? У багатьох селах такої можливості не мають, бо керівники відмовилися від вирощування бульб.

Картопля — примхлива культура. Після кількох інтенсивних — врожайних — років вона вироджується. Щоб цього не сталося, на Чернігівщині діяла досить ефективна система насінництва — були 4 закриті райони, опорні пункти, 22 господарства для вирощування еліти. Нині сільгосппідприємства практично припинили сортозміну і сортопоновлення, різко зменшили поставки насіння в південні області (очевидно, там невдовзі виникнуть проблеми з урожайністю). А вирощуванням еліти нині займається по-справжньому всього-на-всього 8 — 10 господарств. Це, до речі, дуже складний процес.

Якщо найближчим часом не відбудеться ніяких кардинальних змін, то картопляну галузь чекають серйозні випробування.

Відлуння «насіннєвої» кризи сьогодні або завтра боляче відчують власники городів, дачних ділянок. Прогресують на Придесенні захворювання крохмалистої. Так, виявлено 6889 (!) присадибних ділянок, вражених картопляною нематодою, і 6 — раком. Аби не збувся найпохмуріший прогноз на Чернігівщині та й в усій Україні, слід негайно потурбуватися і про державну підтримку елітгоспів, і про відкриття пунктів продажу високоякісного насіннєвого матеріалу для населення.

Картопляну галузь чекають серйозні випробування

Орієнтир — європейський університет

Чернігівський державний інститут економіки та управління відправив потерпілим від повені на Закарпатті ... п'ять тонн цукру. Парадокс?

— Ні! — стверджує наш співрозмовник, ректор інституту, академік Академії наук національного прогресу Борис Суховірський. — При нашому навчальному закладі діє 26 наукових госпрозрахункових лабораторій, які здійснюють дослідження, впроваджують власні розробки. Науковці, студенти мають змогу застосувати теоретичні знання на практиці. Одна з лабораторій — ветеринарна, що виробляє засоби для штучного запліднення тварин, — заробила нещодавно 10 тонн цукру. Маємо також під містом підсобне господарство, якому підпорядковано 400 гектарів землі. Вирощуємо там картоплю, моркву. Це значно здешевлює студентські обіди у нашій їдальні. Звісно, чимало коштів від наукової, господарської діяльності йде на поповнення матеріально-технічної бази вузу.

— Нині багато фахівців мають статус безробітних. У цьому зв'язку чи доцільне було утворення у 1994 році Чернігівського державного інституту економіки та управління?

— Поява нашого вузу — об'єктивна необхідність, продиктована реаліями дня. Той факт, що донедавна на Придесенні лише 23 відсотки фахівців мали вищу економічну освіту, свідчить про диспропорцію у підготовці професіоналів. Наша мета — заповнити наявну нішу не просто власниками дипломів, а фахівцями, яких господарство потребує регіон.

— Чи не тому за останні два роки кількість студентів зросла майже вдвічі?

— Так, нині у вузі на стаціонарі та заочно навчаються 4300 осіб. Хочу зазначити, що лише третина з них здобувають знання за державним замовленням, тобто безкоштовно. Решта —на платній основі. При цьому вступний конкурс становив 3,5 особи на місце. А все це тому, що на базі інституту започатковані і діють навчальні комплекси. У чернігівських школах № 11, 12, 15, ПТУ № 15, 7, 11, 35, Ічнянській, Козелецькій гімназіях діти навчаються з урахуванням наших програм. Вони мають пільгові квоти для вступу у ЧДІЕУ. Але збільшення кількості абітурієнтів пов'язано з тим, що в інституті можна здобути спеціальності, які ще недавно давали лише вузи Києва, Москви.

— Чи не стане це передумовою появи на Придесенні ще одного університету?

— Ми сподіваємося, що наші зусилля в цьому напрямі через 3—4 роки будуть відзначені акредитаційною комісією. Але для цього необхідно багато працювати. Нині професорсько-викладацький склад, в якому 51 відсоток — доктори та кандидати наук, енергійно працює над підвищенням професійного рівня. 30 науковців навчаються в аспірантурах, докторантурах, ведеться велика науково-дослідна робота. Результати її відображені у фаховому журналі, наукових збірниках. Ці та інші напрями діяльності, думаю, допоможуть нам згодом стати у ряд кращих європейських університетів.

На знімку: Борис СУХОВІРСЬКИЙ.

Літературно-мистецький калейдоскоп

ВИЇЗНЕ засідання секретаріату Спілки письменників України відбулося щойно у Чернігові. В ньому взяли участь голова СПУ Юрій Мушкетик, головний редактор журналу «Слово і час» Віталій Дончик, голова обласної письменницької організації Станіслав Реп'ях, секретар СПУ Олександр Яровий. У літературно-меморіальному музеї-заповіднику М. Коцюбинського Юрій Мушкетик вручив письменницькі посвідчення новим членам СПУ: публіцисту Володимиру Шкварчуку, поетам Петру Зубу та Ганні Арсенич-Баран, прозаїкам Івану Шевчуку та Миколі Шусту.

Письменники з Чувашії Валерій Тургай та Юрій Семендер приїхали на Чернігівщину з проханням дозволити перепоховати на батьківщині великого чуваського поета Михайла Сеспеля, який похований в Острі. Перепоховання відбудеться наступного року — до 100-річчя від дня народження поета.

У Чернігівському художньому музеї відкрито виставку відомого чернігівського художника Анатолія Шкурка. «Це поезія фарб, — прокоментував побачені пейзажі, натурморти поет Юрій Крисанов. — Кожний малюнок, як гарний вірш. Велична кольорова гама, чудова образна пластика».

Чернігівський медіа-клуб присудив свою премію «Тріумф» за 1998 рік поетам Богдану Бойчуку та Марії Ревакович зі США, президенту Ліги українських меценатів Петру Яцику, мистецькому дуету сестер Інни і Тетяни Чабан та іншим.

Прилуцькі «Блек-Джеки» — на метал

Перші два бомбардувальники далекої дії ТУ-160 розрізано на автобазі в Прилуках. А загалом за рішенням Ради національної безпеки та оборони України має бути ліквідовано 19 так званих «Блек-Джеків». Їх не під силу утримувати Україні. 275-тонний бомбардувальник, який з 12 крилатими ракетами літає зі швидкістю 2500 кілометрів на годину, потребує для бойового чергування протягом 15 годин три залізничні цистерни авіаційного гасу. Унікальні ракетоносці з цих причин практично не піднімалися в небо. Гарнізон авіабази очікують нелегкі часи.

Прилуки.

Сторінку підготував власний кореспондент «ГУ» по Чернігівській області

Сергій ПАВЛЕНКО.

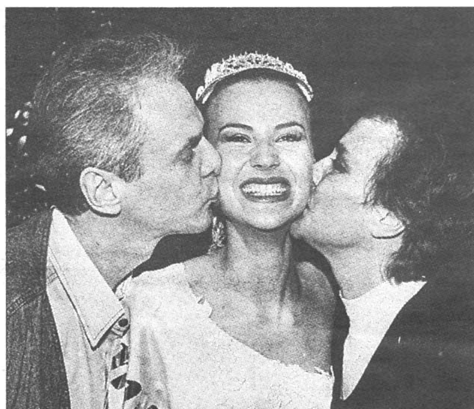

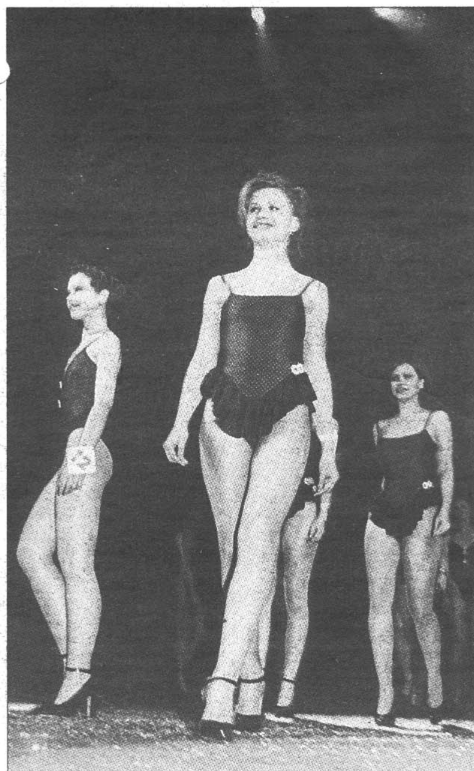
Тел. 95-74-18.

Зимова сесія красунь

(Початок на 1-й стор.).

Про що найдужче мріялося цього вечора? Щоб затерта фраза про красу, яка врятує світ, тут не звучала. Адже з кожним вживанням вона стає дедалі сумнівнішою. Однак хтось її зі сцени таки вигукнув...

На таких конкурсах почуваєшся мегерою. Міф про жіночу лояльність та об'єктивність лопається мильною бульбашкою. Ось і кривишся прискіпливо. Он та себе явно переоцінила вже тому, що сюди прийшла. А щодо тієї — взагалі не відомо, чому їй стільки уваги. А та — тягне, як мінімум, на віце-міс, а її не помітили. Бубниш під ніс: «Слід бути доброю». За приклад — члени журі: знаєте, як кожному з них було непросто приборкати суб'єктивізм?

Серед цієї серйозної команди можна було побачити артистку Ольгу Сумську, модель Владу Кердіну, справжнього знавця жіночої вроди Сергія Матіяша і навіть голову Київської міської ради Олександра Омельченка. А ще — генерального директора ВАТ «Тисмениця», модельєра Марію Волосовську.

За дивовижним збігом, ця відома хутрофірма виявилася спонсором не лише конкурсу чарівних студенток, а й «Голосу України». Ні, річ не в тім, що нам у редакції в день зарплати роздають шикарні шуби. Просто у передплатників є шанс виграти їх у лотерею «ГУ». Отже, нашим читачам можна заздрити.

Хтось із цих щасливчиків незабаром розгулюватиме у розкішних хутрах так само, як це робили на сцені драмтеатру імені Лесі Українки претендентки на титул найпринаднішої студентської міс. Щоправда, на початку вони не так куталися у шуби, як плуталися у них, — хвилювалися. Утім, не менше хвилювалося все столичне управління у справах сім'ї та молоді — головний організатор конкурсу. Пізніше учасниці стали розкутіші: їм запропонували легкий «дансинг». Під час виходу в ділових костюмах дівчата демонстрували якусь остервеніло-істеричну міміку (певне, таке наше незріле уявлення про бізнес-леді). «Інтелектуальний» конкурс, як завжди, формальний — через примітивні запитання (на які студентки примудрялися не відповідати).

І, здається, зовсім неспокійно було конкурсанткам на останньому витку — у бальних сукнях. Це при тому, що виглядали вони колосально! До кожної можна було приклеїти бірку: «Руками не торкатися». У цій атмосфері святкової недоторканності і проходила драконівська процедура визначення кращих. Ту, яка «най, най», ми вже назвали. Двома віце-міс стали Наталя Доленко та Оксана Рябчук. «Міс-фортуна» і «Теле-міс» — Заліна Білаонова, «Міс-чарівність» — Дарія Мамай, «Міс-ВВ» — Юлія Мірошниченко, «Міс глядацьких симпатій» — Катерина Кириченко.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Бембі ніколи не буде оленем. І це добре

Якби не вишуканий конверт і листівка з золотим тисненням, то подумала б, що хтось вирішив наді мною пожартувати. Неймовірно, але факт: шановну пані кореспондента мають честь запросити на церемонію нагородження лауреатів призу «Бембі» 1998 року.

Не обійшлося без клопоту, бо вбрання мало бути вечірнім. І хоч сукенка моя явно «не від кого», однак коли радянська жінка захоче стати королевою, вона нею стане. Отож, на бал у Карлсруе, місто, в якому відбулося перше нагородження цим призом.

Приз «Бембі» було засновано 1948 року видавцем Францем Бурдою. Оленятко Бембі — відомий герой книжки австрійського письменника Фелікса Зальтена і мультфільму Уолта Діснея.

У післявоєнній Німеччині разом з премією кращому актору, режисеру і автору сценарію вручали стилізовану статуетку діснеївського «Бембі» (вага — 2,5 кг, висота — 20 см). Пізніше приз почали вручати письменникам, дизайнерам, акторам, політичним діячам. Лауреатів спочатку пропонують преса і телебачення, а потім з них читачі й глядачі обирають переможців.

Цього разу в Карлсруе з'їхалися знаменитості з усього світу. Іноді здавалося, що потрапила в кіно: Дітер Болен з новою пасією Наддель, Томас Андерс з новою нареченою Клаудією, знамените сімейство — нинішній засновник «Бембі», видавець, доктор Губерт Бурда, Енне Бурда з невісткою, відомою актрисою Марією Фуртванглер, автомобільний магнат Еріх Зікст, Клаудіа Кардінале, Монтсерат Кабальє — усього 700 гостей. Звичайно, це був ще й справжній парад вбрання — від Гуччі, Ескади, Армані, Габбано, Валентино...

Цього разу на переможців чекали 18 «Бембі». Золочені статуетки одержали співаки з дуету «Модерн Токінг» Дітер Болен і Томас Андерс, дизайнер Джорджі Армані. Дружині Федерального Президента Крістіане Герцог за благодійну діяльність приз вручила вдова Іцхака Рабина Леа Рабин, а Монтсерат Кабальє — її донька зі словами «Найкращій мамі у світі».

Оскільки ювілейний вечір був благодійний, то концерн «Форд» передав один мільйон марок на лікування дітей у країнах третього світу. Ще два мільйони від гостей зібрали у свої кошики елегантні дами.

Проте не погрішу проти правди, сказавши, що була просто приголомшена, коли почула ім'я ще одного лауреата «Бембі»: Маріка Рекк! Хіба не онімієш? Пам'ятаєте, актриса Маріка Рекк з фільму-оперети «Дівчина моєї мрії», що вийшов на екрани Німеччини 1944 року? (В СРСР фільм довго не демонстрували, бо його, кажуть, любив Гітлер, а оптимізм і врода головної героїні надихали солдатів рейху на фронті. Потім його фрагмент з'явився у «Сімнадцяти миттєвостях весни», де головний герой Штірліц, призначивши зустріч із зв'язківцем у кінотеатрі, змушений був дивитися картину шість разів поспіль, зненавидівши ні в чому не винну Маріку). І ось вона на сцені — струнка, довгонога, у вишуканій сукні, що підкреслює всі зваби жіночого тіла та ще і з розрізом мало не до талії! Але, Боже ти мій, фільм знято 54 роки тому, і якщо актрисі було тоді ну, хоча б...

Але вона випередила усіх, хто лихоманково робив арифметичні підрахунки:

— Шановні пані та панове, — звернулася Маріка до присутніх. — У кінці листопада мені виповнилося 85 років!

Пані та панове, видатні, знані й багаті, встали, влаштувавши актрисі бурхливу овацію. Вони вставали ще тричі, бо Маріка Рекк плакала, сміялася, жартувала, видавши такий залп гумору і дотепності, що зачарували всіх. А насамкінець повторила свою знамениту чечітку з фільму «Дівчина моєї мрії» — каскад неймовірно складних па.

Маріка Рекк під час вручення «Бембі»

Цього разу спеціально для Маріки Рекк «Бембі» виготовили з білої порцеляни. До речі, Маріка була першим лауреатом призу.

... А в залі не вщухали оплески. Тоді Маріка сказала: «Ваша любов — у моєму серці. Вона дає мені силу насолоджуватися життям, яке послав Бог. І я буду насолоджуватися ним стільки, скільки мені ще залишилося жити на цьому світі...».

Бути лауреатом «Бембі» — престижно. Софі Лорен і Марія Шелл нагороджувалися цим призом по 10 разів, актор Хайнц Рюманн — 12. Оленятко вручали також Борису Єльцину, Францу Беккенбауеру, Гансу-Дітриху Генширу, Курту Мазуру.

... Та кожен бал колись закінчується. Наступного дня майже всі друковані видання вмістили світську хроніку з ілюстраціями: хто з ким, хто в чому, хто скільки пожертвував на благодійні заходи. Автор у хроніку не потрапила, що її зовсім не засмутило...

Валентина ПИСАНСЬКА.

Бонн.

А за «ідіота» — відповісте!

Популярному телеведучому Урмасу Отту загрожує штраф або тюремне ув'язнення

Популярний в Естонії та в країнах СНД телеведучий Урмас Отт у січні наступного року стане перед судом. Його звинувачують в образленні зі сторінок місцевої преси естонського письменника Олева Ремсу. В потоці характеристик, якими Отт вибухнув на адресу естонського літератора, слово «ідіот» було найнеемоційнішим.

Кримінальну справу проти Отта у зв'язку з образленням і наклепом порушено ще в травні цього року, але через хворобу відповідача її слухання двічі відкладали. У разі винесення судом обвинувального вироку телелихословові загрожує або арешт, або грошовий штраф. Ображений літератор Ремсу, за неофіційними даними, оцінив свою честь і гідність у 100 000 естонських крон — за обмінним курсом це близько 7 тисяч доларів.

У Китай зі своїм товаром

У Китайській Народній Республіці з офіційним візитом перебуває міністр закордонних справ України Борис Тарасюк

Нині між Києвом та Пекіном установлено міцні зв'язки, хоч, на перший погляд, Україна та Китай — у різних «вагових категоріях». КНР — яскраво виражений регіональний лідер, з величезною територією і кількістю населення. Один мільярд доларів товарообороту з Україною — це навіть не піввідсотка всього китайського товарообороту, проте для Києва — сума солідна. Є ще одна істотна відмінність між нами: КНР має ядерну зброю, а Україна — лише завіряння міністра закордонних справ КНР Тан Цзясюаня, що Китай готовий надати нам гарантії ядерної безпеки.

Навіть економічні кризи, які переживають нині обидві держави, різні. Лише для підтримки юаня Китай має валютних запасів до 140 мільярдів доларів. Такій сумі наша гривня може лише позаздрити.

Секрет «економічного дива» Китаю так і не змогли розгадати в Україні. Нібито й з МВФ не співробітничає, і до Світової організації торгівлі не вступив, а експортує до західних країн більше, ніж імпортує.

Не дивно, що Україна, хоч і пишається своєю належністю до Європи, але в економічних питаннях часто озирається на китайський досвід. Зокрема, на практику вільних економічних зон: у східних промислових районах нашої країни тепер вирішено створити своєрідний «Шанхай».

З усього видно: Україна більше зацікавлена у співпраці з КНР. Насамперед Київ планує продавати високотехнологічну продукцію. Наприклад, радіоелектроніку, обладнання для електроенергетики, літаки АНТК імені О. Антонова, риболовецькі траулери, грузові автомашини, військову техніку тощо. Більшість із цих товарів Україна вже постачає або колись постачала до КНР. Слід зауважити: ця продукція досить дорога, тому навіть продаж одного риболовецького судна різко підвищує рівень товарообороту. Водночас на показниках товарообороту не позначалися товари, завезені з Китаю «човниками» або імпортовані через треті країни. Отож пишатися цифрою в один мільярд не варто. А тим паче — на ній зупинятися.

Борис Тарасюк запросив приїхати наступного року з візитом до Києва Голову КНР Цзян Цземіня, а також свого колегу — главу китайського зовнішньополітичного відомства. Запрошення були з вдячністю прийняті.

Надія ВЕРБИЧЕНКО.

Люди й події

Рецепт від Арафата

Надією на те, що незабаром у світі не стане конфліктів і ворогів, сповнив людство Ясір Арафат. «Подобається це чи ні прем'єрові Нетаньягу, а столицею палестинської держави стане Єрусалим», — заявив він. І раптом розкрив досі секретний рецепт: «А кому це не до вподоби, хай п'є воду з Мертвого моря». Поки що не відомо, скільки води має випити Нетаньягу для прийняття ідей Арафата, але відкриття перспективне: на «водопій» можна привозити американців та іракців, сербів та албанців... Мертвого моря на всіх вистачить!

Уряд, кру-у-гом!

А як у нового російського уряду з військовою підготовкою? Таке запитання постає після заяви російського міністра оборони Ігоря Сергєєва: він побачив «бажання прем'єр-міністра та складу президії повернутися до армії обличчям і максимально забезпечити її потреби у виконанні своїх обов'язків». Звісно, для цього слід виконати вправу «кругом». Але ж раптом щось не вийде — і уряд постане перед армією боком, напівбоком чи ще в якійсь позі, не зручній для виконання збройними силами обов'язків...

Вигідна оборудка

Нелегке завдання поставив перед ООН незмінно миролюбний афганський рух «Талібан»: визнати його правління в обмін на... заборону виробництва в Афганістані героїну та інших наркотиків. Об'єднаним Націям, які чомусь досі вважають передумовою такого визнання дотримання прав людини, слід добре подумати — чи не написано цю пропозицію під впливом досі там не заборонених «героїну та інших наркотиків»? Щоправда, гашиш відпадає: таліби вже припинили його виробництво і тепер ображаються на відсутність з боку ООН реакції.

Чиєю філією бути краще?

Держсекретар США Мадлен Олбрайт пролила світло на деякі нюанси природи дій НАТО. Чому, наприклад, альянс дедалі частіше не звертає уваги на позицію Ради Безпеки ООН, а самостійно вирішує: бомбардувати, скажімо, когось чи ні? А тому, заявила американська «залізна леді», що в цьому разі альянс ризикує перетворитися на «просту філію ООН»! Не можна не погодитися: кому ж захочеться бути «філією» якогось там ООН, якщо є набагато кращий варіант — Пентагон.

Душа і «Чучхе»

Опинившись перед черговою загрозою з боку американського імперіалізму, лідер КНДР, дорогий товариш Кім Чен Ір, щось трохи наплутав. «Треба зробити так, — сказав він, — щоб у разі надзвичайних обставин армія й народ з єдиною душею та однодумством розгромили загарбників і могли надійно захистити соціалістичну батьківщину!» Проблема ось у чому: про «однодумство» та «соціалістичну батьківщину» в найпередовішому у світі вченні «Чучхе», звісно ж, записано. Та як бути з «єдиною душею»?..

Чи відповість Леонід Грач на виклик часу?

Суб'єктивно-емоційна післямова до Днів української преси та книги в Автономній Республіці Крим

Власне, про самі дні багато говорити немає сенсу, бо ... «Хотіли, як краще, а вийшло, як завжди». Добре вже те, що вони відбулися.

А результати? Щоб оцінити їх, варто згадати, що колись на подібні заходи залучалися кращі сили Спілки письменників та книговидавничої галузі. Щодо останньої, то її представляв досить солідний загін видавців і книгорозповсюджувачів. А от щодо перших... Жоден із секретарів чи провідних літераторів, рівня Івана Драча чи Дмитра Павличка, до Криму не приїхав. Лауреат Шевченківської премії Дмитро Білоус, як би ми того не хотіли, сам репрезентувати українську літературу не міг, бо один у полі не воїн.

Тож найяскравішим наслідком заходів стали зустрічі з новим кримським керівництвом, від якого (попри політичні симпатії та ідеологічну орієнтацію) значною мірою залежить, куди піде регіон завтра.

Кажуть: «Крим», а думають про Тавриду

Точніше: говорять «Автономна Республіка Крим», а думають про «Республіку Тавриду». Бо як ще можна пояснити наявність на стенді в будинку уряду півострова інформації про те, що Крим посідає у світі таке-то місце після таких-то держав (?).

І подібних «дрібниць» (наприклад, Севастополь буквально завішаний російськими трикольорами) в Криму чимало. Й не всі вони пояснюються специфікою регіону, скоріше — потуранням (вимушеним чи ні) сепаратистським настроям вічно вчорашніх політиканів.

«Я попереджав кримчан, що ті сили, які звикли, щоб тут були політичні оргії, ніколи не заспокоються, бо під прикриттям цих політичних оргій можна буде вершити свої справи з фінансовими потоками, власністю, з кадровим потенціалом, тобто не допускати чужих, а розставляти всюди свої кадри. Зрозуміло, що ні перше, ні друге, ні третє не узгоджується й не буде можливим при тому курсові, який я проводжу як керівник кримського парламенту. На всіх напрямах вони матимуть збитки, бо від кадрової кормушки ми їх просто відсунули. Це агонія».

Таке визначення ситуації, що належить Голові ВР півострова Леоніду Грачеві, заслуговує на увагу. І не лише політиків.

Нині в Криму приватизовано майже 500 об'єктів, у тому числі майже 30 — державної власності. Отже, «битва» за Крим вступає у вирішальну стадію.

Здається, реально оцінює ситуацію й представник Президента України в Криму Василь Кисельов.

Новий парламент і уряд регіону шукають конструктивні шляхи розв'язання проблем. Зокрема, в центрі уваги зараз проект Конституції АРК. Предметом дискусій стала мовна ситуація. Автори проекту запропонували компроміс — декларативне проголошення української мови державною й створення належних умов для функціонування російської та інших мов.

«Та якщо ми тепер скажемо: друга державна мова — російська, я запевняю вас, над нами сміятиметься світ. Як так: Україна — самобутня давня держава, має свою мову, а добровільно прийняла російську! Ніхто ж не пригнічує російської мови й силоміць ніхто українських шкіл не відкриває».

Так думає Василь Кисельов.

Хто ж прагне викликати бурю? Насамперед активісти Російської общини Криму, Слов'янської партії та партії «Союз».

«... партія «Союз» лише на словах за інтеграцію, а насправді вона є джерелом конфліктів і протистояння, на папері — за союз, а на ділі — за ізоляцію Криму від усіх, за вогугання в ньому».

Ця оцінка, дана Леонідом Грачем, переконує: нове керівництво регіону не за автономію заради автономії, а проти війни між центром та АРК.

Закономірно, що істеричні виступи порушників спокою тут називають бунтом «вчорашніх», яким приємно згадувати часи революції, коли існувала Кримська республіка (Республіка Таврида).

«Вчорашні» використовують кримську пресу, не пропускаючи жодної нагоди. «Росія проти України. Поки що лише на футбольному полі» — такий провокаційний заголовок примушує здригнутися. В арсеналі «вчорашніх» весь набір засобів шовіністичної «Пам'яті». Якщо йдеться про українську мову, то її обов'язково називають лише мовою Остапа Вишні. Залучаючи в союзники Івана Тургенєва, «вчорашні» не згадують, що російський класик з повагою ставився до культури української. Методкабінет міського управління освіти Сімферополя терпляче пояснює бажаючим звільнити свого нащадка від вивчення української мови: оволодіння ще однією мовою навіть (!) сприятиме розвитку розумових здібностей дитини. А якщо журналісти пишуть про військові навчання, то «наші» для них — це росіяни (щоправда, ними командує офіцер з прізвищем Гавриш)...

Такі кримські реалії.

Ось чому під час зустрічей з керівниками Криму піднімалося питання культурного розвитку регіону загалом. Високий рівень його, безумовно, дасть змогу цивілізовано розв'язати проблеми, що виникають.

Офіційна статистика — 626 тисяч українців мешкають в Криму. Треба думати про їхні культурні інтереси. У регіоні нині виходить 363 друкованих видання, з них українською мовою — лише одна газета. Це «Кримська світлиця» (тираж — три тисячі примірників), що працює в орендованому приміщенні і яку власник — НВО «Селта» — збирається виселити з 1 січня наступного року.

То про який український інформаційний простір та про насильницьку «українізацію» є підстави говорити?

... Гортаєш кримські видання та документи й всюди натикаєшся на прізвища: Антипенко, Говорущенко, Колісниченко, Сидоренко, Ткаченко, Майко, Мамико, Малець, Іллєнко, Неживий...

«Проти культури? Та ви що?!»

З розмови на вулиці (співбесідник — з вищою освітою):

— На ваш погляд, у чому причина мовного протистояння в Криму? Невже «захисники» Пушкіна не впевнені в силі російської мови? Може, це насамперед захист кланових інтересів провінційних літераторів та політиків?

— Ми проти української мови, бо впровадження її означає наступ центру.

— Але ж мова не може бути чимось ворожим для інтелігента?

— Звичайно. Та ви не так ставите питання. Навіщо мені, росіянинові, ваша мова? Я сьогодні тут, а завтра — в Сибіру. Не до мови вашої нам зараз, розумієте? Треба думати, як вижити.

— І все ж, назвіть когось з кримських російськомовних письменників, відомих в Росії чи Україні.

— Є такі, але я не знаю їх. Колись в Криму жили Чехов, Волошин, Цвєтаєва...

— А хто це заперечує? Та ви ж не заперечуєте, що тут жили Леся Українка, Степан Руданський, часто бували майже всі українські письменники XX століття. Тобто Крим завжди був у полі уваги української духовності. То, може, вас втягують у політичні ігри, а хтось у цей час бореться за свої егоїстичні інтереси?

— Можливо, й так... Але ми вважаємо, що Крим — духовна батьківщина кожного росіянина, адже тут ступив на нашу землю апостол Андрій Первозваний. Тут хрестився князь Володимир.

— Але ж Володимир княжив у Києві, коли ще не було ні Москви, ні Росії.

— Усе завойоване російським багнетом належить Росії...

Якщо організатором Днів української книги та преси в Криму виступило Міністерство інформації України, то спонсором — гендиректор Київського підприємства з організації та впорядкування виставок «Медвін» Едвін Задорожний. Це не перший широкомасштабний проект, ним підтриманий. Влітку відбувся круїз по Дніпру та акція «Передаймо нащадкам наш скарб — рідну мову».

Гості та учасники днів звернули увагу на поєднання книжкових стендів із стендами «Будівництво», «Авто+сервіс» (продукція українського виробника). Таке поєднання розширювало коло відвідувачів.

Свої видання привезли до Сімферополя «Освіта», «Веселка», «Либідь», «Мистецтво», Головна редакція літератури національних меншин України, «Маяк», «Світ» та інші. Чимало книжок гості подарували школам, вузам, бібліотекам.

Як сприймали кримчани Дні української книги та преси? Загалом — позитивно.

Ніхто не заперечує присутності російської культури на півдні України. Хіба не те саме — в Донбасі, Придніпров'ї, Причорномор'ї?

І вже тому не можна замовчувати й не підтримувати кроків ВР Криму та уряду, націлених на пошук компромісу. Два роки у школах півострова вивчають українську мову. В 1-й Сімферопольській українській гімназії був конкурс — 5 дітей на одне місце! Працюють курси з вивчення української мови (бажаючих — троє на місце). Таврійський інститут (приватний вуз) побажав перейти під крило «Києво-Могилянської академії», а отже стати значною мірою україномовним. Таких прикладів чимало.

Оленка Манохіна щодня їздить до Сімферополя в українську гімназію за 25 кілометрів. Так само й Станіслав Легінзовський, Любомир Гавриляк, Юлія Соколова і ще десятки дітей.

То хочуть вчити юні кримчани мову Шевченка чи ні?

Але й перепон немало. На початку навчального року Конгрес російських організацій України поширював звернення: «Хотя наши дети с молоком матери усвоили русский язык, им будут навязывать другой — госязык, а вместе с ним ненависть к России, ко всему русскому...».

Що, крім співчуття, можна висловити авторам звернення?

Московський мер Юрій Лужков (цікаво — а чи так само завзято піклується він про дітей моряків Північного флоту?) завозить до Криму російські підручники. Севастопольська влада непевно захищає україномовні навчальні заклади.

Побували ми у Центрі культури, просвіти та дозвілля ВМС України. Виявляється, під час поділу флоту росіяни зберегли за собою і Будинок офіцерів, й Матроський клуб. Українським морякам виділено аварійне приміщення (не в центрі міста).

Начальник центру підполковник Юрій Костевич показав відписки, які надійшли з Київської мерії, від заступника міністра культури Л. Новохатька, голови Федерації профспілок О. Стояна, Севастопольської мерії і так далі. Всі, хоч і пам'ятають відповідні розпорядження Президента та уряду, відмовляють згаданому центрові в допомозі.

Що й казати, коли на концерти для учасників «Сі бриз-98» ансамбль ВМС України виїхав на вантажівці «КрАЗ»?

Отак наші чиновні мужі (крім волинян, — голові Волинської облдержадміністрації Борисові Климчуку керівництво центру висловлює особисту подяку за підтримку) «сприяють» розбудові українського флоту.

А ентузіастів, які бажають відроджувати українську культуру в Криму, багато. От хоча б економіст Євгенія Витвицька. Вона відповідає у севастопольській «Просвіті» за шкільництво. Енергії цієї милої жінки можна лише позаздрити.

Галина Громова, Наталя Руденко — директори українських кримських гімназій, міністр освіти АРК Валентина Левіна — ці жінки сьогодні роблять архіважливу справу підйому культурного рівня кримчан.

Хоч би що там хто не казав, Україна поступово йде до утвердження цивілізованої держави, де людині буде забезпечено широкий і вільний вибір знань.

Якщо Леонід Грач та його однодумці мають на меті це, успіх, а з ним і «Процветание в единстве» (гасло з кримського герба) не забариться прийти в Крим.

Віталій АБЛІЦОВ.

Сімферополь—Севастополь—Київ.

* * *

Коли матеріал було підготовлено до друку, з Мінінформації повідомили: Дні української преси та книги в Криму стануть щорічними. Крім того, видавництво «Веселка» стало шефом Сімферопольської української гімназії, «Мистецтво» — допомагатиме Ялтинській комплексній українській школі, «Либідь» — Українському культурно-інформаційному центру Севастополя, львівський «Світ» — 5-й окремій бригаді охорони морського кордону.

Будемо сподіватися, що Мінінформ підтримають творчі спілки України, міністерства культури та мистецтв, освіти тощо.

Є кому, та немає чим

Медицина

МЕДИЦИНА СЬОГОДНІ на Тернопіллі, як, зрештою, і в інших регіонах, перебуває на голодному пайку. Бракує ліків, інструментів, перев'язочних матеріалів. Я вже не кажу про сучасне обладнання, коли грошей не вистачає навіть на харчі. Тож не випадково проблеми, пов'язані з медичним обслуговуванням в області, і концепція розвитку системи медичної допомоги, стали предметом розгляду на сесії обласної ради. До речі, серед депутатів облради є доволі багато лікарів — практично від кожного району. Отож і розмова вийшла професійною, глибокою, конкретною.

По суті, в області виникла ситуація, в якій лікувати є кому, та немає чим. Не вистачає грошей навіть на найнеобхідніші медикаменти. Окрім того, держава заборгувала місцевим лікарям на початок жовтня майже 50 мільйонів гривень. А точніше, не розрахувалася з медиками за вісім місяців їхньої роботи.

Згідно з Конституцією України медична допомога в державних закладах має бути безплатною. А для того області потрібно протягом року приблизно 5,9 мільйона гривень на медикаменти. Додайте до них щонайменше 3,7 мільйона гривень за харчі. Причому, взято за мінімумом — одна гривня за один ліжкодень. А ще — оплата різних послуг, скажімо, за прання постільної білизни, зарплата лікарям. Так і «набігає» навіть за доволі скромними затратами не менше 72 мільйонів гривень протягом року.

Отже, щоб забезпечити населення області якісним медичним обслуговуванням, потрібно запроваджувати страхову медицину, інститут сімейних лікарів. Принаймні, так стверджують самі медики. Однак голова обласної ради Василь Олійник застеріг депутатів, що розширення приватної практики, що, до речі, і передбачено прийнятою концепцією, в жодному разі не маємо права здійснювати за рахунок уже наявної мережі державних медичних закладів. Варто також завчасно з'ясувати, чи дасть ефект перепрофілювання цілодобових ліжок на денні стаціонари, особливо в сільській місцевості. Треба також визначити реальні обсяги медичної допомоги, яку в області можуть надати безплатно. Звісно, виходячи з фінансових можливостей. Причому, особливу увагу маємо звернути на фінансування тих закладів, де лікують дітей, хворих на туберкульоз, психічні розлади, а також на невідкладну медичну допомогу та обслуговування найнезахищеніших верств.

Однак не все вирішується на місцях. Кошти на медичне обслуговування закладають у держбюджеті, з нього фінансують найнеобхідніші програми. Тому депутати облради звернулися до Президента України, Голови Верховної Ради та Прем'єр-міністра з пропозицією розробити й прийняти в Україні закон про загальне обов'язкове державне соціальне медичне страхування, створити законодавчу базу для запровадження інституту сімейної медицини, а при формуванні бюджетів на наступні роки передбачити фінансування з держбюджету програм «Діти України», «Здоров'я літніх людей», «Планування сім'ї», «Імунопрофілактика населення». А також прискорити затвердження переліку послуг з охорони здоров'я, які звільняться від податку на додану вартість.

Галина СТОРОЖУК.

Тернопільська область.

По суті, в області виникла ситуація, в якій лікувати є кому, та немає чим

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Саянський ведмідь не зачепив жінку

Її згвалтував, а потім убив молодий негідник з приміського села

Кримінал

ПІЗНО ввечері жителька Рівного Людмила Білозерцева не повернулася додому. Її стривожені сини (чоловік був у відрядженні) та сусіди зателефонували у міліцію. І мали рацію. Бо те, що через кілька днів пошуку постало перед очима працівників слідчо-оперативної групи, не вкладалося у рамки здорового глузду, навіювало жах.

Того літнього дня, опівдні, Людмила Білозерцева їхала приміським автобусом на дачу в село Городище, що поблизу обласного центру. Ось і зупинка. Повернула на знайому стежку, якою ходила десятки, сотні разів. Раптом хтось дужою рукою схопив її ззаду за шию і потягнув убік від стежки, ближче до чагарників. Жінка спочатку пручалася, а потім, збагнувши наміри нападника, почала слізно благати відпустити її. Бо в матері йому годиться. Та гвалтівник був невблаганним...

Познущавшись над жертвою, злочинець задушив жінку її ж пуховою хусткою. Відтак по-звірячому почав бити нерухоме тіло жінки чобітьми по голові. Як згодом з'ясували судово-медичні експерти, Людмила померла від закритих черепно-мозкових травм.

Потім похапцем зняв з мертвої золоті сережки й обручку — таки далося взнаки злодійське єство. Та на цьому знущання не закінчилися: прагнучи приховати сліди злочину, вбивця натягнув на голову жінки її ж куртку і підпалив запальничкою. Мовляв, нехай тепер міліція шукає вітра в полі. Жбурнув плетену сумочку в кущі і гайда у ближнє село.

Однак слідчо-оперативна група з числа працівників Рівненської обласної прокуратури та співробітників Рівненського райвідділу УМВС України невдовзі затримала вбивцю. Ним виявився 25-річний мешканець села Городище Володимир Пушкар, який уже двічі відбував покарання за крадіжки. Лише два місяці насолоджувався він волею, як знову втрапив у халепу: викрав з рівненського магазину туристський намет і збув його на ринку. А потім — убивство...

Вийти на правильний слід, що привів до розкриття страшного злочину, допоміг сам... убивця. Повернувшись після скоєного в Городище, він подарував зняті з убитої жінки сережки сусідці Лілі, яка кілька днів тому відгуляла день народження. А обручкою розплатився зі знайомим електрозварником Ігорем за свої борги.

Не знав Пушкар і того, що неподалік місця злочину його бачила дівчина. Запримітивши недобрий блиск в очах негідника, вона інтуїтивно прискорила ходу, а потім майже побігла. Можливо, саме це і врятувало її від смерті.

— Чоловік убитої Володимир Білозерцев, як і Людмила, — геолог за фахом, розповідав, що під час експедиції у Саянах назустріч його дружині несподівано вийшов ведмідь. Але не зачепив жінку. А ось ця двонога тварюка обійшлася з нею так жорстоко...

Кримінальну справу Володимира Пушкаря, що набула широкого громадського резонансу не лише у Рівному, а й в усій області, у закритому засіданні розглядала колегія Рівненського обласного суду під головуванням Людмили Цермолонської та за участі судді Ольги Міщенко. Підсудний відмовився давати показання, а також від останнього слова. Схоже, йому просто не було чого сказати на своє виправдання. Якось недоречно, і навіть цинічно, сприймалося те, що вбивця носить на шиї хрестик.

Суд засудив В. Пушкаря до вищої міри покарання — до смертної кари. Адвокат засудженого не приховував перед журналістами намірів захистити свого клієнта, зокрема, заявив, що писатиме касаційну скаргу до Верховного суду, а якщо залишать вирок обласного суду без змін, проситиме помилування для Володимира Пушкаря у Президента України.

Але ж 39-річна мати двох дітей Людмила Білозерцева також прохала вбивцю пожаліти її.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Приваблива палітра «Золотоверхого Києва»

Співає хор «Київ», у центрі — Микола Гобдич.

Музика

«Коли ще тільки чую розмову про хорову музику, я вже щасливий. Якщо присутній під час її виконання — я просто на небесах. А ще й коли її добре співають — почуваюся майже в раю». Ці слова належать талановитому хоровому диригенту, керівнику славнозвісного камерного хору «Київ» Миколі Гобдичу. Саме з його ініціативи торік засвітилася зірка принципово нового монофестивалю «Золотоверхий Київ». Зернина впала у надзвичайно сприятливий грунт, і цього року ми мали вже триденний хоровий фест з тією самою глибоко символічною назвою.

Якось на початку нашого століття, під'їжджаючи до Києва, відомий письменник М. Лєсков був просто приголомшений, за його словами, величчю та сяйвом кількасот золотих куполів, що прикрашали дивовижну панораму схилів Дніпра. За час, що минув відтоді, доля по-різному розпорядилась і золотими куполами, і дзвонами храмів. Але і нині в нашій свідомості Київ постає в благозвучному сполученні з прикметником «золотоверхий». Тим паче, що останнім часом кількість золотих бань зростає. Мабуть, тому і назва Другого Всеукраїнського хорового фестивалю «Золотоверхий Київ» так стала на часі.

Аншлаги трьох концертів у Колонному залі ім. М. Лисенка ще раз довели, що наявну нині спрагу за хоровою музикою втамувати не так уже й просто. Виконавське мистецтво семи хорових колективів розкрилось у творах різних стилів й епох — від XVIII століття і до наших сучасників: Л. Дичко, В. Зубицького, В. Степурка, В. Польової, Ю. Алжнєва. Фестиваль відкрила своїм виступом знаменита капела «Думка» (художній керівник — Є. Савчук), вершиною якого стало блискуче виконання «Глорії» Л. Бетховена.

Насичена програма другого фест-вечора була «озвучена» аж чотирма колективами, наділених своїм неповторним мистецьким іміджем.

Особливою м'якістю, делікатністю трактовок духовних творів Л. Дичко і М. Лисенка, яскравою емоційністю у виконанні оригінальних хорових концертів В. Зубицького запам'ятався камерний хор «Світич» Ніжинського педуніверситету (диригенти — Л. Шумська та Л. Костенко), який нещодавно привіз Гран-прі з І Міжнародного хорового фестивалю в італійському місті Сало.

Вражаючою вишуканістю, імпресіоністичністю темброваих і динамічних барв, знахідками сценічного обігрування образів твору полонив жіночий хор «Павана» Національного педуніверситету ім. М. Драгоманова під час виконання «Павани» В. Степурка (диригент — Л. Байда).

Добре знаний жіночий хор Київського музучилища ім. Р. Глієра під керівництвом Г. Горбатенко продемонстрував високу майстерність, відточеність нюансировки в інтерпретації складних хорових партитур В. Польової, Л. Дичко, В. Степурка. Самобутня, колористична, ритмічно різнобарвна музика Третього хорового концерту В. Зубицького знайшла в особі Д. Радика — диригента камерного хору «Classic shoir» Київського держуніверситету культури і мистецтв — сміливого і високопрофесійного інтерпретатора.

Справжнім апофеозом фестивалю став завершальний концерт, до якого, за тонко продуманою драматургією свята, підводили два попередніх вечори. То був авторський концерт відомого харківського композитора Юрія Алжнєва, окремі твори якого у винятковому «прочитанні» хору «Київ» давно пройшли вдалу апробацію і у нас, і за кордоном. Оригінально побудована програма концерту під загальною назвою «Пробудження» представила своєрідну узагальнену творчу постать композитора, нашого сучасника, життєвою й мистецькою програмою якого є прагнення досягти гармонії у стосунках між людьми та природою.

Сучасне новаторське прочитання українського обрядового фольклору («Щедрівка», «Корочун-Коляда») з яскравими темброво-колористичними й ритмодинамічними зіткненнями хорових груп, жартівливі й стрімкі «Співомовки», немов підслухані під час народних посиденьок, замилування красою дівочих заспівів, перебивання їх яскравими ярмарковими картинками гучних народних гулянь, побутовими гумористичними сценками, включенням голосів природи (хоровий концерт «Дівич-сон») — усе це ми почули й побачили у фантастично віртуозному виконанні хору «Київ» під орудою Миколи Гобдича.

Наталія СЕМЕНЕНКО.

Зняті з мертвої жінки сережки вбивця подарував сусідці

Підняти наш прапор над Еверестом

мають намір наступної весни українські альпіністи

***З**бірна України з альпінізму готується до наміченої на весну 1999 року експедиції в Гімалаї, де наші сходжувачі мають намір піднятися на вершину Евереста (8848 метрів над рівнем моря). Одним з важливих етапів підготовки до штурму найвищої на Землі гори стала проведена восени 1998-го українська гімалайська експедиція, під час якої у Непалі було здійснено успішні сходження за дуже складними маршрутами на дві гірські вершини, розташовані неподалік Евереста, — Пуморі та Ама-Даблам.*

Про ці сходження мені розповів старший тренер збірної команди України — директор альпклубу «Одеса» заслужений майстер спорту Мстислав Горбенко, який очолював гімалайську експедицію, і двоє з учасників команди сходжувачів — заслужений майстер спорту харків'янин Сергій Бершов і майстер спорту міжнародного класу киянин Володимир Горбач. А прокоментувати підсумки завершеної осінньої експедиції-1988 і повідомити про плани підготовки національної збірної команди до експедиції «Еверест-1999» я попросив керівника гімалайської програми —голову Рахункової палати Верховної Ради і віце-президента Федерації альпінізму і скелелазіння України майстра спорту **Валентина СИМОНЕНКА.**

— Добір до спортивного складу команди було проведено після тренувальних зборів, які відбувалися в горах Кавказу — в Приельбруссі. В результаті з трьох десятків претендентів до гімалайської команди потрапили 13 альпіністів. З цієї «чортової дюжини» дев'ятеро — харків'яни Сергій Бершов та Ігор Свергун, одесити Владислав Терзеул, Василь Копитко, Роман Коваль і Вадим Леонтьєв, киянин Володимир Горбач, донецький альпініст Сергій Ковальов і криворіжець Геннадій Лебедев — уже мали на своєму рахунку сходження на вершини-восьмитисячники в Гімалаях та Каракорумі (так само, як і старший тренер Мстислав Горбенко), а для чотирьох — одеситів Андрія Балікіна і Володимира Могили, Сергія Пугачова з Донецька і киянина Миколи Горюнова — ця експедиція стала першим серйозним знайомством з найвищими горами планети.

Здійснювати підготовку до експедиції, купувати потрібне для неї спорядження і продукти харчування, оплачувати транспортні та інші витрати допомогла підтримка вітчизняних і зарубіжних спонсорів, бо, на жаль, якихось державних асигнувань команді — попри її затверджений Держкомспортом офіційний статус національної збірної України — виділено не було.

... Гімалайськими стежками команда пройшла до підніжжя південної стіни Пуморі — гори, вершина якої (7161 метр) розташована на непальсько-китайському кордоні. Маршрут сходження, намічений з непальського боку цього масиву південно-західним ребром Пуморі, був надзвичайно важкий: за прийнятою в нас класифікацією він відповідав найвищій — шостій — категорії складності. З базового табору, встановленого українськими альпіністами на висоті 5300 метрів, вони, поступово обробляючи маршрут сходження і водночас поволі адаптуючись до специфічних умов високогір'я, встановили — спочатку на 6200 метрів, а потім на 6700 — намети двох проміжних таборів для ночівлі під час майбутнього сходження. Після відпочинку в базовому таборі з тринадцяти альпіністів на штурм вирушили дванадцятеро, оскільки, застудившись, захворів Терзеул. Дві шістки сходжувачів, попри примхи погоди, що зіпсувалася, — погану видимість, мороз і снігопад, одна по одній досягли вершини Пуморі, вперше піднявши там жовто-блакитний державний прапор України.

Потім експедиція перемістилася трохи на південь — до підніжжя гори Ама-Даблам, чия вершина, що здіймалася на 6856 метрів, стала другим об'єктом українських сходжувачів. Висотної адаптації вони вже не потребували, бо набули її під час облоги Пуморі. Тож, поставивши намети базового табору в районі Ама-Даблам на висоті лише 3700 метрів, у зеленій зоні, де порівняно тепло, наші альпіністи одразу почали сходження. У ньому взяли участь усі 13 чоловік зі спортивного складу команди, включаючи й Терзеула, який на той час уже одужав. Якщо зазвичай під час сходжень на Ама-Даблам підйом здійснюють з кількома проміжними таборами на різних висотах, то українські спортсмени обійшлися встановленням лише одного штурмового табору на висоті близько 5700 метрів. Таким чином вони досягли вершини, як сказав один з альпіністів, «у два прискоки»: перший — від 3700 до 5700, а другий (після ночівлі) — від 5700 до вершини. Втім, «у два прискоки» було сказано для красного слівця, а насправді цей класичний маршрут сходження на Ама-Даблам, що проходить південно-західним контрфорсом гори (за нашою класифікацією він належить до однієї з найвищих категорій — 5-Б), стрімкий і важкий. Добре, хоч погода цього разу була гарна: ясно і не дуже холодно. Три групи українських сходжувачів досягли засніженої вершини Ама-Даблам, піднявши туди прапор нашої країни.

Після повернення альпіністів в Україну було зроблено аналіз різних аспектів організації та проведення експедиції. Практично всі промовці під час обговорення наголошували головне: команда відбулася. У ній вдало поєднуються — в широкому віковому діапазоні — досвід і молодість, а також (що дуже приємно) немає великої різниці у спортивній силі учасників: кожен з них може під час сходження йти першим, бути «забійником». До того ж 53 дні спільного перебування в експедиції засвідчили, що нинішня збірна команда України не лише сильна фізично й технічно, а й відзначається психологічною сумісністю альпіністів один з одним. А це, звичайно, дуже важливо, особливо у такій трудомісткій, важкій і ризикованій праці, як майбутнє сходження на Еверест.

Тепер, протягом часу, що залишився до старту української експедиції «Еверест-1999» (виліт її у Гімалаї заплановано на кінець лютого), доведеться знову шукати кошти, потрібні для забезпечення майбутньої акції. І якщо осіння експедиція-1998 зі сходженням на Пуморі та Ама-Даблам коштувала 120 тисяч доларів, то на весняну експедицію зі сходженням на Еверест потрібно близько 290 тисяч доларів: адже, крім продуктів, слід закупити особливе висотне спорядження, намети, вірьовки, кисневе обладнання, теплу амуніцію — верхній і нижній одяг і спеціальне взуття. Частину з потрібного спорядження вже замовлено у відповідних фірм у Франції, США та інших країнах

Є сподівання і на те, що для експедиції «Еверест-1999», котра, як сказав мені Валентин Симоненко, має проходити під патронажем Президента України, вдасться роздобути не тільки спонсорські кошти, а й одержати певні державні асигнування: ця спроба зійти на Еверест, яку керівництво гімалайської програми супроводило емоційним гаслом «Сходження у XXI століття», буде покликана, крім розв'язання суто спортивних завдань, піднести престиж України.

Уже вирішено, що сходження на Еверест збірна команда нашої країни вестиме з північного — тібетського боку Евереста, тобто з території Китайської Народної Республіки. Термін — з березня до травня, щоб устигнути до настання сезону мусонів, які приносять у ті краї негоду з заметілями і тому подібними «принадами». Конкретний варіант маршруту підйому на Еверест ще не визначено: можливо, це буде один з тих шляхів, уже пройдених в попередні роки альпіністами з різних країн (що, втім, аж ніяк не применшує ні складності майбутнього сходження українців, ні його престижності), або, не виключено, керівництво нашої експедиції накреслить там новий, ще ніким не пройдений маршрут до вершини.

...Отже, попереду — надзвичайно складна робота. І велика мета — Еверест, про який недарма кажуть, що зійти на нього люди прагнутимуть, аж поки стоятиме ця гора.

Вадим ФЕЛЬДМАН.

У розташованому поблизу південного фасаду гори Пуморі першому базовому таборі гімалайської експедиції, де на флагштоку наші альпіністи підняли державні прапори України і Непалу (країни перебування). Команда сфотографувалася на тлі гірського масиву

Студентка, спортсменка і взагалі — красуня

***З**вістку про надання студентці третього курсу економічного факультету Краматорського економіко-гуманітарного інституту Тетяні Кононенко звання міжнародного гросмейстера з радістю було сприйнято колективом вузу і спортивною громадськістю міста.*

Нелегкий був шлях до шахового олімпу. Крутими сходинками здіймалася на нього спортсменка. Почала грати в шахи у вісім років. А в одинадцять уже здобула перший спортивний розряд.

Перемоги на турнірах не заспокоїли юну шахістку. Вона прагне домогтися більших успіхів. І це їй удається. У дванадцять перемагає на шаховому меморіалі Воробйова в Донецьку і виборює перший бал для одержання звання кандидата в майстри спорту. Наступного року — знову перемога на цьому самому турнірі, другий бал — і звання кандидата в майстри спорту.

1995 року Таня стає призером першості Європи, поділивши перше і друге місця з полячкою Зелінською. Згодом — успіх у чемпіонаті континенту серед дівчат до 20 років в Угорщині: друге місце і перший бал міжнародного майстра. А це звання вона завойовує на міжнародному турнірі в Севастополі.

Крок по кроку обдарована спортсменка здіймається шаховими сходами. Після чемпіонату Європи серед дівчат до 20 років, який відбувався в Таллінні, Тані не вистачило лише пів-очка до звання міжнародного гросмейстера. І вона їх завойовує в рідному місті на міжнародному шаховому турнірі, присвяченому 70-річчю Леоніда Бикова. На всесвітній шаховій олімпіаді в Елісті (Калмикія) Тетяні Кононенко надано звання міжнародного гросмейстера. Її індивідуальний рейтинг (коефіцієнт шахової сили) сягнув 2335 умовних одиниць.

Нині студентка КЕГІ готується до зональних змагань ФІДЕ. Її заповітна мрія — успішно виступити на чемпіонаті світу 1999 року і увійти до олімпійської збірної України. Для цього в неї непогані шанси. З десяти гросмейстерів-жінок України вона має шостий рейтинг і є першим міжнародним гросмейстером серед жінок Донецької області.

Таня успішно поєднує навчання зі спортом. У її заліковій книжці — лише відмінні оцінки. Слід зазначити, що в інституті створено всі умови для занять спортом. Якщо в період екзаменаційної сесії треба виїхати на змагання, викладачі переносять термін складання заліків та іспитів, не роблячи при цьому жодних знижок щодо знання предмета. Успіхи не приходять самі собою. За ними — напружена праця, участь у змаганнях, турнірах, перемоги. Студентка КЕГІ Тетяна Кононенко упевнено піднялася на шаховий олімп. Побажаймо їй міцно триматися на ньому.

Яків ПЕРЕВИСТОВ,
старший викладач КЕГІ.

Зміна на «Олімпі»

Президент НОК України Іван Федоренко

Позавчора завершила роботу IX генеральна перевиборна асамблея Національного олімпійського комітету України. Роботу попереднього складу НОК визнано задовільною. Але більшість делегатів і запрошених були схильні до того, що настав час змін. Насамкінець 151 з новообраних членів НОК вислухали програми трьох претендентів на посаду президента комітету. Потім двоє з них зняли свої кандидатури. І залишилася одна —голови Держкомспорту України Івана Федоренка. За нього й проголосувала більшість. Отже, вітаємо Івана Никифоровича з обранням на ще одну відповідальну, важливу і дуже почесну посаду.

Парламентська «сесія» на «Науці»

Теніс. ФТУ (президент Герман Беньямінов) та Міжнародний тенісний клуб «Наука» (директор Михайло Мосенжник) сьогодні проводять любительський турнір «Зима-98», у якому візьмуть участь народні депутати України — шанувальники тенісу. Жеребкування відбудеться о 9.30 у ресторані МТК «Наука». А через півгодини відбудеться відкриття змагань. Адреса МТК «Наука» (Київ, пр. Вернадського, 32, тел. 444-33-81, 444-11-63). Оргкомітет турніру каже усім: «Ласкаво просимо!».

ЧЕТВЕР, 17 грудня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.35, 15.25, 16.40 Національний хіт-парад.
08.40 Серіал «Марія Вандамм». 1 серія.
09.45 Фінансовий огляд.
09.55 Сто чудес світу.
10.10 Мультфільм.
10.30 Телефільм «Тарас Мельничук. Доля і слово».
10.55 Хто в домі хазяїн?
11.30 Національний хіт-парад. Хіт року.
12.00 УТН.
12.15 Село і люди.
12.45 Свічадо.
13.15 Діловий канал.
14.00–14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.30 Док. фільм «Кульбаба. Прокляття мумій».
16.05 Надвечір'я.
16.55 Мультсеріал «Черепашки ніндзя».
17.25 Серіал «Маленький бродяга».
18.00 УТН.
18.20 Серіал «Марія Вандамм». 2 серія.
19.25 Саме той.
19.55 Шоу Бенні Хілла.
20.25 Фінансовий огляд.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
22.00 Худ. фільм «Вбивця в жовтих черевиках».
23.35 Гандбол. Чемпіонат Європи. Жінки. Збірна України —збірна Угорщини.
00.45 УТН.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Оранта.
10.40 Освітній канал. С. Гулак-Артемовський — основоположник класичної музики. В. Симоненко. «Витязь молодої української поезії». Зустріч з М. Дудіним.
12.10 Закон є закон.
12.15 Нові імена Криму. Передача 2.
12.45 Світоч. Леонід Гусак.
13.10 Худ. телефільм «Три ідеальні подружжя». 3 серія.
14.05 Закон є закон.
14.10 Композитор К. Мікуль.
14.40 Док. фільм «Вовча родина».
15.00 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з «1+1».
08.00 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
09.25 Серіал «Марія».
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 «Не всі вдома».
17.30 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
17.50 Худ. фільм «Легенда про білого коня».
19.20 Новини від Іа-Іа.
19.30 ТСН.
19.55 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Усе шкереберть».
21.30 «Табу».
22.10 Серіал «Чиказька надія».
23.00 ТСН.
23.15 Версії.
23.45 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Телеканал «Добрий ранок».
08.00 Серіал «Жорстокий янгол».
08.55 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
09.05 Серіал «Найтмен — людина ночі».
09.50 Прокинься і співай!
10.30 Детектив «У Мюет балакунів немає».
12.00 Мультфільм «Казка дідуся Ай-По».
12.15 «Обличчя світу» з О. Ткаченком. С. Оболенський. А. Голіцин.
12.50 Інтерновини.
13.00–18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Щасливий випадок.
18.50 Телесеріал «Строгови-3». «Прийдешньому віку». 5 серія. Заключна.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.45 Інтерспорт.
20.50 Прогноз погоди.
21.00 Бойовик «Відступник».
23.10 «Обличчя світу» з О. Ткаченком. С. Оболенський, А. Голіцин.
23.40 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.50 Нічний сеанс. Трилер «Сенсація».
01.35 Подробиці. Підсумки дня.
01.45 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 Київські новини.
13.15 Худ. фільм «Острів любові». 4 серія.
14.30 Зоряні зустрічі.
15.15 Док. фільм «Простіть і прощайте».
15.45 Історія однієї картини.
16.00 Аграрна панорама Київщини.
16.30 Ліки майбутнього.
16.40 Худ. фільм «Акваріум». 4 серія.
17.30 За київським часом.

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

07.00 СІТ
07.20 Міські новини
07.35 Антресолька
07.50 Дай п'ять
08.00 Мир дому твоєму (Християнська програма)

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.45 Що? Де? Почім?
08.55 Анонс
09.00 Експрес-інформ
09.15 Комп'ютер X
09.30 Х/ф «Сімейне випробування», с. 2
11.00 Ровесник
11.15 Хі-хі та ха-ха
11.25 Український хокейний огляд
11.55 Чорний квадрат
12.25 Анонс

ТЕТ

12.30 М/ф
12.50 Джаз-степ, танц-КЛАС!
13.00 Т/с «Неш Бріджес»
13.50 Театр на долонях
14.20 Х/ф «Більше, ніж життя»
15.50 Контакт

КИЇВ

16.30 Хрещатик
16.45 В об'єктиві Польща
17.15 Збережімо здоров'я
17.35 Ляльковий фільм «Ку-ку-ку і ті, хто поряд»
17.50 Муз. пауза
18.00 В. Щербачов представляє...
18.30 Зроби себе
19.10 Лакмус життя
19.20 Ексклюзив. М. Вайсберг
20.00 Казка біля нічника
20.10 Анонс
20.15 Хрещатик

ТЕТ

20.30 СІТ
20.50 Дай п'ять
20.55 Антресолька
21.15 Міські новини
21.30 Таємничі історії з Д. Харитоновим
22.00 За красиву Україну
22.10 Х/ф «Кров і вино»
23.55 Вернісаж
00.10 35 хвилин джазу
00.45 Х/ф «Ножиці»

ICTV

Четвер, 17.12
Х/ф «Кров і вино», 22.10

Реж.: Боб Рейфелсон
У гол. ролях: Джек Ніколсон, Стівен Дорф, Майкл Кейн
... Власник винного магазинчика Алекс разом із професійним «ведмежатником» Віктором розробляють блискучий план пограбування одного зі своїх багатих клієнтів... Проте, як і більшість блискучих планів, цей теж дає збій — викрадені коштовності несподівано зникають...

07.00 «Невгамовні». Мультсеріал
07.25 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
07.50 «Elite Italia». Телемагазин
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 Планета людей
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Готель». Телесеріал
10.45 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
11.30 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
12.00 Разом з Вами. Розважальна програма
12.50 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Від «Перехрестя» — до успіху!
13.30 Архі-Арт. Розважальна програма
14.00 Модний час
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 19.58, 22.28 Миколина погода
17.30 «Роки молодії». Молодіжний телесеріал
18.25, 20.56, 23.26 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
18.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал
19.30 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
20.00 «Вир світів». Пригодницький телесеріал
21.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
22.00 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
23.15 «Elite Italia». Телемагазин
23.30 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

П'ЯТНИЦЯ, 18 грудня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.35, 22.45 Національний хіт-парад.
08.40 Серіал «Марія Вандамм». 2 серія.
09.45 Фінансовий огляд.
09.55 Худ. телефільм «Фатальні діаманти».
12.00 УТН.
12.15 Відкриваємо Біблію.
12.45 Національний хіт-парад представляє.
13.15 Діловий канал.
14.00–14.45 Національна академія наук України. Електронна комп 'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.15 Шоу «Ток-ринг».
16.00 Урочисті збори та святковий концерт з нагоди Дня міліції України.
18.20 УТН.
18.30 Серіал «Марія Вандамм». 3 серія.
19.35 Серіал «Пастка». 1 серія.
20.45 Вечірня казка.
21.00 УТН.
22.00 Щасливий дзвінок.
22.50 Нове покоління.
23.25 Програма «Захист».
23.45 УТН.
00.10 Док. фільм «Фабрика людського тіла». 2 серія.
01.05 КВН-98.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телеканал «Право».
11.05 І склянка живої води.
11.35 Закон є закон.
11.40 «Зимовий настрій». Естрадний концерт. Частина 2.
12.10 Худ. фільм «Чотири листи фанери».
13.30 Закон є закон.
13.35 Із джерела народного.
13.55 Закон є закон.
14.00 Україна сьогодні.
14.30 Пізнаємо світ — світ пізнає нас.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з «1+1».
08.00 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
09.25 Серіал «Марія».
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 «Не всі вдома».
17.00 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
17.50 Худ. фільм «Одиночне плавання».
19.20 Новини від Іа-Іа.
19.30 ТСН.
19.55 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Конан-руйнівник».
21.40 Сам собі режисер.
22.10 Серіал «Тисячоліття помсти».
23.00 ТСН.
23.15 Нічний кінозал представляє. Худ. фільм «Мандрівні зорі».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Телеканал «Добрий ранок».
08.00 Серіал «Жорстокий янгол».
08.55 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
09.05 Серіал «Менти» з циклу «Вулиці розбитих ліхтарів».
10.15 Детектив «Факельник на ім'я Нестор».
11.45 Джентльмен-шоу.
12.15 Л. Фетісова у програмі «Жіночі історії».
12.50 Інтерновини.
13.00 -18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Кохання з першого погляду.
18.50 Гарний настрій.
19.00 Поле чудес.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.45 Інтерспорт.
20.50 Прогноз погоди.
21.00 Детектив «Вбивство у вищому світі».
22.45 Нещодавно. 1974 р.
23.25 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.35 Про це...
00.20 Про це... Худ. фільм «Політ нічного метелика».
01.35 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 Київські новини.
13.15 Аграрна панорама Київщини.
13.55 Худ. фільм «Шанс».
14.35 Шлягер представляє.
15.25 Тема тижня.
15.40 Пілігрим.
16.10 Золоте намисто Київщини.
16.40 Забута афіша.
17.10 Домашній доктор.
17.30 За київським часом.

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

06.45 СІТ
07.05 Міські новини
07.20 Антресолька
07.35 Дай п'ять
07.45 Вернісаж
08.00 Мир дому твоєму (Християнська програма)

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.45 Анонс
08.50 Вікна у світ
09.20 Анонс

ТЕТ

09.30 М/ф
09.40 Медичний тижневик
10.10 І все-таки романс. Л. Козлова, ч. 1
10.40 Театр на долонях
11.10 Х/ф «Кров і вино»
12.50 TV-шоп
13.05 Джаз-степ, танц-КЛАС!
13.15 Блеф-клуб
13.30 Театр на долонях

КИЇВ

14.00 Анонс
14.05 Київ класичний. Співає В. Степова
14.35 Ляльковий фільм «Ку-ку-ку і ті, хто поряд»
14.45 В. Щербачов представляє...
15.15 Профі-прес
15.55 А ми самі з вусами
16.25 Анонс

ТЕТ

16.30 Р. Кофман та його друзі. М. Гутман
17.40 Естонія — рівноварга контрастів, програма 3
18.00 Контакт
18.40 Світ Аліси
19.00 Т/с «Неш Бріджес»
19.55 Дай п'ять
20.30 СІТ
20.50 Інформація до роздумів
21.05 Антресолька
21.20 Міські новини

КИЇВ

21.30 Анонс
21.35 Що? Де? Почім?
21.45 Хрещатик
22.00 Х/ф «Собака, який уміє співати», с. 1
23.05 Чорний квадрат
23.35 Експрес-інформ
23.50 Комп'ютер X
00.05 Нічний канал
01.35 Астрологічний прогноз

ICTV

07.00 «Невгамовні». Мультсеріал
07.25 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
07.50 «Elite Italia». Телемагазин
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 Люди. Інформаційно-публіцистичний тижневик
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Готель». Телесеріал
10.45 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
11.30 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
12.00 Шлягер, бо шлягер
12.50 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Фант-лото «Бінго». Розважальна програма
13.30 Візит. Єгипет, Ком-Омбо
14.00 Пані. Стиль життя
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 19.58, 22.28 Миколина погода
17.30 «Роки молодії». Молодіжний телесеріал
18.26, 20.56, 23.26 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
18.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал
19.30 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
20.00 «Вир світів». Пригодницький телесеріал
21.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
22.00 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
23.30 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

СУБОТА, 19 грудня

УТ-1

07.30 Анонс.
07.35 Гімнастика.
07.55 Національний хіт-парад.
08.05 Мультфільм.
08.15 Хто в домі хазяїн?
08.50 Дитячий серіал «Блакитне дерево».
09.40 Сніданок меломана.
10.15 Худ. фільм «Василиса Прекрасна».
11.30 Телеканал «Право».
12.00 УТН.
12.20 Наук.-поп. серіал «Каскадери».
13.15 Альманах «Основа».
13.45 Зірки, на сцену!
14.15 «Немеркнучі зірки». А. Солов'яненко. Фільм 1.
14.45 Прес-кур'єр.
15.00 УТН.
15.20 Худ. фільм «Двоє під однією парасолькою».
16.55 Від «Перехрестя» — до успіху.
17.30 Реальний сектор.
18.00 УТН.
18.20 Шоу «Ток-ринг».
19.00 Серіал «Чудові Азераки».
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
22.00 Європейський футбол.
22.55 Гандбол. Чемпіонат Європи. Півфінал.
23.50 Вітражі.
00.35 Національний хіт-парад. Топ-10.
01.05 УТН.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Молодіжний канал. Сімейна кухня. Музична подія. Молодіжні новини. Ток-шоу «Асоціації». Музичні новини.
12.10 Україна аграрна.
12.25 Закон є закон.
12.30 Оранта.
13.00 Клуб-700.
13:80 Шлях до ринку.
14.00 Спортивний канал.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Шоу довгоносиків.
07.30 Як стати зіркою.
08.00 Мультсеріал «Пригоди Соніка».
08.30 Серіал «По той бік дзеркала».
09.00 Доброго ранку, країно!
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 Серіал «Графиня де Монсоро».
17.00 Пригодницький серіал «Ксена — принцеса-воїн».
18.00 Як стати зіркою.
18.30 Серіал «Авантюрист».
19.20 Новини від Іа-Іа.
19.30 ТСН.
19.55 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Елені: любов і війна».
22.00 Серіал «Цілком таємно».
23.00 ТСН — особливий погляд.
23.30 Нічний кінозал представляє. Худ. фільм «Це я —дурненька».

УТ-3

«ІНТЕР»

09.00 «Інтер» — анонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.15 Дітвора.
09.35 На перший погляд.
10.00 Ризький бальзам на душу. Т. Повалій.
10.30 Ранкова пошта.
11.05 Смак.
11.30 В. Винокур у програмі «Горище братів Пілотів».
12.00 Фан-клуб.
12.30 Телевізійний центр моди.
13.05 Життя серед життя.
13.35 Серіал «Фліппер-2».
14.20 «Подорож до країни Таврійських ігор». Фільм 1.
14.45 Імперія ігор. Міжнародні бої гладіаторів.
15.25 Спорт-тайм.
15.55 Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік».
16.50 Серіал «Найтмен — людина ночі».
17.40 Пісня року.
18.30 Національна лотерея.
18.40 Худ. фільм «Кат». 1 серія.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.50 Прогноз погоди.
21.00 Гарний настрій. «Елка і кореші».
21.05 Серіал «Менти» з циклу «Вулиці розбитих ліхтарів».
22.10 Що? Де? Коли?
23.30 Нічний сеанс. Комедія «Хочу до Америки».
01.05 Прогноз погоди.

КДРТРК

08.00 За київським часом.
08.30 Острів скарбів.

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

07.00 СІТ
07.20 Міські новини
07.35 Антресолька
07.55 Джазова ретроспектива

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.45 Що? Де? Почім?
08.55 Арт-афіша
09.25 Х/ф «Собака, який уміє співати», с. 1
10.30 Зоряне меню
11.00 Хі-хі та ха-ха
11.10 Х/ф «Витівки шибеника»
12.25 Анонс

ТЕТ

12.30 Світ людини. Медицина
13.00 Тема з варіаціями. Б. Пергаменщиков, ч. 2
13.30 Решето. Вечір у блюз-клубі
14.30 О. С. П.-студія у Києві
15.40 М/ф
15.55 «Еоліс» — світ тканин
16.00 Супершоу «Простіше простого»

КИЇВ

16.30 Хрещатик
16.45 Анонс
16.50 Х/ф «Брат Гільбер»
17.20 Ексклюзив. В. Сюткін
18.00 Ліра. Життя, осяяне красою, в. 2
18.35 Київ. Україна. Світ
19.05 Усмішка. А. Демчук
19.25 Столиця
19.40 Кіноколо
20.00 Анонс
20.05 Казка біля нічника
20.15 Хрещатик

ТЕТ

20.30 СІТ
20.50 Спати час
21.15 Міські новини
21.30 Т/с «Спека в Лос-Анджелесі»
22.25 Найкращі шоу і вар'єте світу. Незрівнянна Елла Фітцджеральд
23.20 Імперія пристрасті
00.00 Атлетик-ревю
00.30 Х/ф «Більше, ніж життя»

ICTV

07.00 «Разом з Вами». Розважальна програма
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 Економічний вісник
09.00 «З х 4». Найкумедніше домашнє відео
09.25 «Чудернацька наука». Молодіжний комедійний телесеріал
09.50 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 Пані. Стиль життя
10.30 Архі-Арт. Розважальна програма
11.00 Документальний серіал «Остання адреса»
11.30 Фабрика снів
12.00 «Вавилон-5». Космічний суперсеріал
12.45 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Серіал «Золотий вік кунг-фу». Фільм «Залізняк»
14.30 Суперблок
15.00 Валентин Щербачов представляє...
15.30 НБА-Джем
16.00 Спортивний тижневик
16.50 «Elite Italia». Телемагазин
17.00 Візит. Мальдівські острови
17.30 Мистецький канал «Територія А». Музичний тиждень
18.00 «Вавилон-5». Космічний суперсеріал
19.00 «Дотик ангела». Телесеріал
20.00 Модний час
20.30 «З х 4». Найкумедніше домашнє відео
21.00 «Назад в майбутнє-2». Художній фільм
23.15 «Хмарочос». Музична програма
00.10 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
01.00 Програма передач на завтра

НЕДІЛЯ, 20 грудня

УТ-1

07.00 Анонс.
07.05 Село і люди.
07.35 Гімнастика.
07.45 Українське спортлото.
07.55, 11.15, 13.45, 17.00 Національний хіт-парад.
08.00 Вікно в Америку.
08.30 Відкриваємо Біблію.
09.00 Серіал «Блакитне дерево».
09.50 Служу народу України!
10.20 Серіал «Темні небеса».
11.40 Шоу самотнього холостяка.
12.00 УТН.
12.10 Сто чудес світу.
12.40 Свічадо.
13.15 Сімейний лікар.
13.55 «Таємні історії» з Д. Харитоновим.
14.30 Телеканал «Право».
15.00 УТН.
15.25 Мультфільм на замовлення.
16.10 «Немеркнучі зірки». А. Солов'яненко. Фільм 2.
16.45 До святкування місяця Рамадан.
17.30 Казна.
17.50 УТН.
18.25 Худ. фільм «Невідомий у домі».
20.00 Національний хіт-парад. Хіт-журнал.
20.40 Вечірня казка.
21.00 7 днів.
22.00 Серіал «Вихор квітів».
22.50 Ток-шоу «Розслабтесь... Ви в ефірі».
23.30 Гандбол. Чемпіонат Європи. Жінки. Фінал.
00.40 УТН.
01.00 Док. фільм «Фабрика людського тіла». 3 серія.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Тележурнал «Реальний сектор».
10.35 Закон є закон.
10.40 Відкрита віза.
10.55 Відповідь на жадане.
11.25 Закон є закон.
11.30 Музична пошта.
12.00 Молодіжний канал. TV-impresario. Музична подія. Таїнство краси. М-стиль.
14.00 Клуб Суперкниги.
14.20 Спортивний канал.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Парад улюблених кінострічок. Худ. фільм «Одиночне плавання».
08.30 Серіал «По той бік дзеркала».
09.00 Доброго ранку, країно!
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 Серіал «Графиня де Монсоро».
17.00 Серіал «Пригоди Синдбада».
18.00 Програма «Каламбур».
18.30 Серіал «Авантюрист».
19.30 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Супермен».
21.45 Серіал «Уокер — техаський рейнджер».
22.30 Телеманія.
23.30 Серіал «Поліція Нью-Йорка».
00.15 Худ. фільм «Свято печеної картоплі».

УТ-3

«ІНТЕР»

09.00 «Інтер» — анонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.15 Мультфільм «Казка про попа та наймита його Балду».
09.45 Прокинься і співай!
10.20 Уік-енд.
10.55 Доки всі вдома.
11.30 Ранкова зірка.
12.15 «Підводна одіссея команди Кусто». «Втрачені святині моря».
13.15 Сміхопанорама.
13.45 Зірки світового футболу у програмі «Інтер-футбол».
14.15 Серіал «Фліппер-2».
15.00 Брейн-ринг.
15.55 Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік».
16.50 Серіал «Найтмен — людина ночі».
17.40 Гарний настрій.
17.55 КВН-98.
20.00 Подробиці тижня.
20.35 Прогноз погоди.
20.45 Джентльмен-шоу.
21.20 Худ. фільм «Кат». 2 серія.
22.55 Мелорама.
23.40 Фантастичний серіал «Багз-3».
00.40 Прогноз погоди.

КДРТРК

08.00 Забута афіша.
08.30 Одеські нюанси «Слов'янського базару».

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

07.30 Міські новини
07.45 Антресолька

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.45 Анонс
08.50 Муз. пауза
09.00 Подарунок до свята

ТЕТ

09.30 Спортивне сузір'я
10.00 Вогні цирку
10.55 Просто собака
12.20 Дай п'ять
12.45 Поп-стоп
13.15 Золота Хвиля
13.50 «Еолiс» — світ тканин

КИЇВ

14.00 Громадське телебачення України (експериментальне мовлення)
16.00 Поїхали!
16.25 Анонс

ТЕТ

16.30 Ім'я. Кука
17.30 Балет — любов моя. В. Малахов, ч. 2
18.05 М/ф «Астерикс і Клеопатра»
19.15 Блеф-клуб
20.10 Спати час
20.30 СІТ. Відлуння тижня
20.50 Джаз-степ, танц-КЛАС!

КИЇВ

21.30 Анонс
21.35 Що? Де? Почім?
21.45 Хрещатик
22.10 Подарунок до свята
22.40 Х/ф «Собака, який уміє співати», с. 2
23.45 Профі-прес
00.25 Комп'ютер X
00.40 Привіт... завтра

ICTV

07.00 «Хмарочос». Музична програма
08.00 Це твій день!
08.30 «Роккі, Бульвінкль і друзі». Мультсеріал
09.00 «З х 4». Найкумедніше домашнє відео
09.25 «Чудернацька наука». Молодіжний комедійний телесеріал
09.50 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 Канал мистецтв «Територія А». Музичний тиждень
10.30 Планета людей
11.00 Шлягер, бо шлягер
11.45 Вернісаж
12.00 Цукровий діабет — проблема загальнолюдська
12.15 «Elite Italia». Телемагазин
12.30 «Час «Ч». Військовий тележурнал
13.00 Автоперегони «Формула-1». Підсумки сезону
14.00 Модний час
14.30 «Elite Italia». Телемагазин
14.45 «Назад в майбутнє-2». Художній фільм
17.00 Люди. Інформаційно-публіцистичний тижневик (ТІА «Вікна»)
17.30 Пані. Стиль життя
18.00 «Гравці». Прем'єра гостросюжетного телесеріалу
19.00 Вісті тижня. Інформаційно-аналітична програма (ТІА «Вікна»)
20.00 Фабрика снів
20.30 «З х 4». Найкумедніше домашнє відео
21.00 Роберт Редфорд і Джейн Фонда у художньому фільмі «Електричний наїзник»
23.15 Разом з Вами. Розважальна програма
00.10 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
01.00 Програма передач на завтра

Немеркнуча зірка А. Солов'яненка знову засяє нам на УТ-1

Микола Хвильовий: Виклик майбутньому

13 грудня минає 105 років від дня народження видатного письменника XX століття

Теж на 13-те, але вже травня, цього року випала ще одна дата з життєпису автора знаменитих «Вальдшнепів» — в цей день він застрілився.

У той день ранком гостинний господар квартири в «Слові» — харківському (тоді — столичному) будинку письменників, запросив до себе найближчих друзів: Миколу Куліша, Олеся Досвітнього, Григорія Епіка, Івана Дніпровського, Майка Йогансена, Івана Сенченка... Очікувалось, що Микола Хвильовий прочитає свій новий твір.

Господар частував чаєм, вдавав з себе веселого й бадьорого. Потім взяв гітару й не проспівав, а швидше продекламував рядки з Пушкінських «Бєсов»:

Хоть убей, следа не видно;
Сбились мы. Что делать нам?
В поле бес нас водит, видно,
Да кружит по сторонам.

Настрій присутніх різко змінився.

А через хвилину з сусідньої кімнати — робочого кабінету, куди вийшов перед тим Микола Хвильовий, пролунав постріл.

Присутні на тому трагічному ранковому зібранні побачили свого друга схиленим на стіл з раною на скроні.

Після дзвінка до ЦК КП(б)У прибули співробітники ГПУ — все переглянули й забрали архів письменника. Вже в наш час став відомим зміст двох листів, що залишив Микола Хвильовий.

У листі до ЦК КП(б)У письменник-комуніст звинувачував керівництво партії в масовому знищенні селянства й голоді, у знищенні української культури й потуранні російському великодержавному шовінізмові.

«Нічого не розумію... Сьогодні прекрасний сонячний день. Як я люблю життя — ви й не уявляєте. Сьогодні 13. Пам'ятаєте, як я був закоханий в це число? Страшенно боляче. Хай живе комунізм. Хай живе соціалістичне будівництво. Хай живе комуністична партія».

Той постріл досі відлунює в серцях однодумців Миколи Хвильового. Відлунює він і в серцях тих, хто продовжує справу його опонентів.

Здається, ми досі не зрозуміли й не оцінили уроків письменника. Можливо тому його творчість така актуальна й притягальна.

Хіба не сучасно звучить запитання автора «Думок проти течії» — «Україна чи Малоросія?»?

Віталій АБЛІЦОВ.

Уточнення

У «Голосі України» від 20 листопада 1998 р. № 223 (1973) у статті «Завод стає заручником у політичній боротьбі...», в якій опубліковано звернення до Голови Верховної Ради О. Ткаченка депутатів сесії Миколаївської міської ради народних депутатів, допущено неточності:

у другому абзаці замість слова «центральну» необхідно читати «нейтральну»;
четвертий абзац слід читати «Подібні інсинуації прозвучали у виступах деяких депутатів на сесії Верховної Ради України 3 листопада 1998 року.»;

у п'ятому абзаці замість «він назвав» та «запропонував» слід читати відповідно «назвалося» та «запропонувалося»;

у дев'ятому абзаці замість «П. Симоненко безвідповідально називає» слід читати «безвідповідально називається», слова «подаючи Генеральну прокуратуру не як орган, що контролює дотримання закону, а як щось схоже на опудало та дубець в зацікавлених руках» виключити;

у десятому абзаці слова «З його виступу стало відомо, що» виключити; в одинадцятому та дванадцятому абзацах замість «Сесія міської ради» слід читати «Міська рада»;

звернення підписане міським головою А. О. Олійником за дорученням IV сесії Миколаївської міської ради XXIII скликання.

Інформація про емісію додаткової кількості акцій існуючої номінальної вартості Відкритого акціонерного товариства «Вінницягаз»

1. Характеристика емітента.

1.2. Повне найменування: Відкрите акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Вінницягаз».

1.3. Місцезнаходження: 286012, м. Вінниця, пров. Щорса, 24.

1.4. Телефон 21-72-60.

1.5. Дата реєстрації товариства: Товариство зареєстроване виконкомом Староміської ради народних депутатів м. Вінниця 3 листопада 1994 р., свідоцтво № 03338649.

1.6. Розмір статутного фонду на день прийняття рішення про емісію акцій становить 93 500 гривень. Сто відсотків акцій перебувають у державній власності.

2. Дані про емісію акцій.

2.1. Рішення про емісію акцій на суму індексації основних фондів шляхом емісії додаткової кількості акцій існуючої номінальної вартості прийнято Фондом державного майна 11 листопада 1997 року (наказ № 1254 від 11 листопада 1998 року, протокол № 58 від 11 листопада 1997 р.).

2.2. Загальна сума випуску акцій: 2 506 593 гривень.

2.3. Номінальна вартість 0,5 гривень.

2.4. Тип і категорія акцій: Товариство випускає прості іменні акції.

2.5. Кількість: 5 013 186 штук.

2.6. Серії, порядкові номери акцій: Серія А, номери з 0000001 по 5013186.

2.7. Форма випуску: Акції випускаються у документарній формі.

Акції на пред'явника і привілейовані не випускаються.

2.8. Порядок отримання акціонерами акцій: 100 % акцій додаткового випуску отримує Фонд державного майна України, як єдиний акціонер. Письмове зобов'язання, щодо отримання акцій додаткового випуску, зазначеному акціонеру буде видано 21.12.1998 року. Після реєстрації випуску акцій, акціонер отримує сертифікат на належну йому кількість акцій.

3. Права акціонерів.

Власники простих іменних акцій мають право брати участь у загальних зборах акціонерів та в управлінні справами Товариства, отримувати частину прибутку у вигляді дивідендів, брати участь у розподілі майна у разі ліквідації Товариства, вийти у встановленому порядку з Товариства.

Акціонери Товариства мають переважне право на придбання акцій додаткової емісії.

Голова правління В. Д. ТИЧКО

До уваги акціонерів АБ «Банкірський Дім»

Повідомляємо, що загальні збори акціонерів відбудуться 26 січня 1999 року о 17 годині за адресою: м. Київ, вул. Ярославів Вал, 36-а.

Порядок денний:

1. Про проведення четвертої емісії акцій банку.
2. Про внесення змін до статуту банку.
3. Різне.

Інформація до п. 1 порядку денного:

Мета випуску акцій: збільшення статутного фонду банку, нарощування власного капіталу, зростання обсягів власної ресурсної бази, розширення кола банківських послуг.

Проект змін до статуту банку: пропонується збільшити розмір статутного фонду до 25 000 000 гривень (з урахуванням 8 260 000 гривень від попередніх трьох емісій). При проведенні четвертої емісії пропонується випустити в документарній формі прості іменні акції номінальною вартістю 10 гривень за акцію.

Права акціонерів: користуватися переважним правом на придбання акцій від четвертої емісії, на загальних зборах акціонерів брати участь у голосуванні за принципом «одна акція — один голос».

Початок емісії: 30.01.1999 року. **Закінчення емісії:** 30.07.1999 року.

Довідки за телефонами: 464-00-00, 464-00-01.

Правління банку.

Оголошення

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПЕРШУ ЕМІСІЮ АКЦІЙ ВІДКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УКРІНТЕРЦУКОР-СЕРВІС»

1. Характеристика емітента

1.1. Повна майбутня назва емітента:

Відкрите акціонерне товариство «Укрінтерцукор-Сервіс»

Код ЄДРПОУ — 23509752.

1.2. Місце знаходження:

м. Київ-32, вул. Саксаганського, 93-б, к. № 3, t/f 220-64-40.

1.3. Правопопередником товариства є спільне україно-ірландське підприємство «Укрінтерцукор-Сервіс», яке було створене відповідно до законодавства України 3 серпня 1995 року, ідентифікаційний код —23509752.

Відповідно до Закону України «Про підприємства в Україні» на загальних зборах засновників (протокол № 23 від 02.10.98 р.) прийнято рішення про реорганізацію підприємства шляхом перетворення на відкрите акціонерне товариство.

1.4. ВАТ «Укрінтерцукор-Сервіс» створюється в ході реорганізації СП шляхом перетворення з метою здійснення господарської діяльності у сфері виробництва, переробки та реалізації сільськогосподарської продукції на основі широкого запровадження в сільське господарство України іноземних інвестицій, сучасних технологій, техніки і устаткування, а також інших видів підприємницької діяльності, яка спрямована на ефективний розвиток економіки України, а також на одержання акціонерами прибутку.

1.5. Предметом діяльності є:

— безпосередня участь у виробництві, вирощуванні і переробці сільськогосподарської продукції та подальшої її реалізації;

виробництво, переробка, придбання та реалізація сировини, матеріалів, продукції виробничо-технічного призначення та товарів народного споживання і агропромислового комплексу, будівельних матеріалів та продуктів харчування, шляхом роздрібної, дрібнооптової та оптової торгівлі;

— Здійснення всіх видів експортно-імпортних операцій;

— надання підприємствам, організаціям та населенню складських послуг;

— здійснення підприємницької діяльності, яка спрямована на інвестування залучених фінансових коштів і полягає в наданні у виключне користування сільськогосподарської техніки.

Правопопередник ВАТ має відповідні ліцензії.

1.6. Статутний фонд СП «Укрінтерцукор-Сервіс» становить 770 грн. 50 коп. Статутний фонд майбутнього ВАТ «Укрінтерцукор-Сервіс» становить 70 000 грн.

1.7. Чисельність службовців станом на 01.11.98 р. —18 чоловік.

1.8. Балансові збитки правопопередника ВАТ, а саме СП «Укрінтерцукор-Сервіс» станом на 01.01.1998 року склали 12 346,48 (дванадцять тисяч триста сорок шість гривень 48 копійок), які виникли за рахунок використання прибутку у звітному році. Станом на 1.10.98 р. збитки склали 565 013,07 (п'ятсот шістдесят п'ять тисяч тринадцять гривень 07 копійок) за рахунок курсових різниць.

1.9. Дані про членів виконавчого органу: службові особи ВАТ будуть затверджені на загальних зборах акціонерів у грудні 1998 р.

2. Дані про емісію цінних паперів.

2.1. Рішення про емісію акцій прийнято на зборах засновників ВАТ (Протокол № 1 від 14.10.98 р.).

2.2. Загальна номінальна вартість акцій, на які планується здійснити передплату, — 70 000 гривень.

2.3. Мета використання фінансових ресурсів, залучених від емісії:

— Акції на загальну номінальну вартість 800 грн. сплачуються частками, що належать засновникам у статутному фонді СП «Укрінтерцукор-Сервіс», що становить 770 грн. 50 коп. та грошовими коштами у сумі 29 грн. 50 коп.

— Як оплата за акції на суму 69 200 грн. буде внесено транспортний засіб зазначеною вартістю, котрий буде використано для транспортного обслуговування ВАТ.

2.4. Кількість акцій 7 000 (сім тисяч) штук.

Тип та категорія акцій — прості іменні акції.

Номінальна вартість однієї акції — 10 (десять) гривень.

2.5. Форма випуску акцій — бездокументарна.

2.6. Перелік засновників ВАТ «Укрінтерцукор-Сервіс»:

— Українському учасникові ТОВ «Прага» належатиме 8 простих іменних акцій загальною номінальною вартістю 80 гривень, що становить 0,11 % статутного фонду. Акції сплачуються ТОВ «Прага» часткою, що належить ТОВ у статутному фонді СП, яка становить 77 грн. 05 коп., та грошовими коштами у сумі 2 грн. 95 коп.

— Ірландському учасникові — Компанії «Брокфорд — Лімітед» належатимуть 72 прості іменні акції загальною номінальною вартістю 720 гривень, що становить 1,03 % статутного фонду. Акції сплачуються компанією часткою, що належить їй у статутному фонді СП, яка становить 693 грн. 45 коп., та грошовими коштами у сумі 26 грн. 55 коп.

— Австрійському учасникові — фірмі «ТОП-ЕХ Менеджмент Консалтинг ГмбХ» належатиме 6 920 акцій загальною номінальною вартістю 69 200 гривень, що становить 98,86 % статутного фонду. Акції сплачуються фірмою як транспортний засіб.

2.8. Акціонери мають право:

— брати участь в управлінні;

— одержувати доходи у вигляді дивідендів;

— одержувати відповідну частку майна у випадку ліквідації;

— вільно розпоряджатися акціями, що їм належать, у порядку, визначеному чинним законодавством.

2.9. Акції випускаються серією «А» з № 0001 по № 7000.

2.10. Передплата на акції здійснюється за адресою: вул. Саксаганського, 93-б, к.№ 3 з 23 грудня 1998 р. по 25 грудня 1998 р.

2.11. Запланований курс продажу акцій — за номінальну вартість.

2.12. Докладний опис порядку передплати на акції та їх оплати:

Для придбання акцій потрібно подати заяву з одночасним здійсненням внеску як оплати за акції, після чого видається письмове зобов'язання про продаж відповідної кількості акцій. До 25.12.98 р. учасники мають внести не менш як 30 % загальної номінальної вартості акцій.

2.13. Емітент послугами торгівця цінними паперами не користується.

2.14. Дивіденди виплачуються акціонерам один раз на рік за підсумками календарного року, за рахунок чистого прибутку, що залишається у розпорядженні товариства, у випадку прийняття загальними зборами акціонерів відповідного рішення, у терміни, що будуть затверджені загальними зборами акціонерів, за адресою: вул. Саксаганського, 93-б.

Депонування неотриманих дивідендів здійснюється товариством окремо по кожному акціонерові за вказаною адресою.

2.15. Перевищення або недосягнення рівня запланованого випуску акцій не передбачається.

3. Дані про розміщення раніше випущених цінних паперів:

Раніше цінні папери не випускалися.

4. Можливі чинники ризику в діловій діяльності емітента:

— інфляційні процеси в економіці України;

— нестабільність законодавчої бази України;

— падіння платоспроможності партнерів;

— наявні балансові збитки звітного.

Інші чинники ризику відсутні.

5. Договір з реєстратором буде заключено після реєстрації випуску акцій.

6. Адреса, за якою можна одержати додаткову інформацію:

Україна, м. Київ-252032, вул. Саксаганського, 93-б, к. № 3.

Тел/факс 220-6440.

До уваги акціонерів ЗАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця»

Правління товариства повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 27.01.1999 р. о 15-00 за адресою: м. Київ, вул. Бориспільська, 13.

Порядок денний

1. Затвердження річного звіту та розподілу прибутку за 1998 рік.
2. Затвердження розміру виплати дивідендів за 1998 рік.
3. Внесення змін і доповнень до статуту і установчого договору.
4. Затвердження внутрішніх нормативних документів.
5. Вибори правління.
6. Вибори ради товариства та ревізійної комісії.
7. Різне.

Реєстрація акціонерів (уповноважених представників акціонерів) проводиться з 12-00 до 14-30 на підставі: — представлення сертифіката акцій, паспорта та доручення.

Телефони для довідок: 566-52-27, 566-76-43

Авіакомпанія
«Незалежний перевізник»,
м. Київ
Новий пасажирський рейс!
Київ—Кишинів—Київ
по 2 і 5 днях тижня.
***Виліт з Борисполя** — 10.00*
***Виліт з Кишинева** — 18.00*
Бізнес-клас, комфорт, безпека та надійність
Вантажні та пасажирські перевезення
Ан-12, Ан-74, Ан-24
т/ф для довідок: 462-59-06, 462-58-75, 462-59-92.

ВАТ «Завод торговельного устаткування»

повідоляє, що позачергові загальні збори акціонерів відбудуться 28 січня 1999 р. о 14-00 за адресою: м. Київ, вул. В. Хвойки, 18/14.

Реєстрація учасників з 12-00 до 13.40 (актовий зал, III поверх).

Порядок денний:

1. Внесення змін та доповнень до статуту та внутрішніх нормативних документів.
2. Затвердження положень про органи управління.
3. Вибори органів управління.
4. Організаційні питання.

Тел. для довідок: (044) 417-45-60.

Арбітражний суд Львівської області (290007, м. Львів вул. Личаківська, 81) порушив справу № 2/786-24/376 про визнання банкрутом ТзОВ «Горлиця» (м. Львів, вул. Шевченка, 338; р/р 2600000012379 в ОД АКБ Укрсоцбанку м. Львова. МФО 325019, код 19159170.

Реклама в газеті «Голос України»: тел. 441-89-34, факс 449-85-62.

Астрологічний прогноз на 14 — 20 грудня

ОВЕН. Зупиніться на чомусь одному і зосередьтеся. Тривалий час спілкуватиметеся з тим, хто вплине на вибір вашого життєвого шляху. Ви здатні повернути своє життя в несподіваний бік.

ТЕЛЕЦЬ. Ваше становище збережеться завдяки підтримці начальства, батька, чоловіка (дружини). Можете знайти дуже вигідне місце для довготермінового вкладання своїх багатств. За невизначеності фінансового становища зумієте зберегти гідний рівень життя.

БЛИЗНЯТА. Обирайте компаньйонів досвідченіших і старших за себе. Можете закохатися, зазнати свіжих почуттів, ризикнути і вирушити на пошуки щастя в далекі краї.

РАК. Ваш життєвий стиль, поточні турботи та клопоти надовго буде визначено вашою посадою або людиною старшого віку. Єдине місце, де ви розгорнете особливо бурхливу активність, — дім і сім'я.

ЛЕВ. Розірвете любовний зв'язок або відмовитеся від спільної поїздки. Змініте коло спілкування. Укладете дуже великий договір. Навряд чи вас захопить нова пристрасть —зберігатимете свободу і дистанцію.

ДІВА. Людина з положенням вплине на вашу справу —її буде благополучно завершено. Знайдеться покровитель чи «старший брат». Відчуєте в собі нові сили і беззастережно зміните робоче місце. Найнепередбачуваніші дні — середа і четвер.

ТЕРЕЗИ. Врегулюйте те, що найважливіше на даний момент. Укладіть важливий договір, угоду, оформіть стосунки. Жінка знайде новий об'єкт для захоплення. Чоловік отримає свободу.

СКОРПІОН. Завдяки чоловікові, батьку, великому начальству, отримаєте стабільну роботу, збережете попередню посаду і фізичну форму. Позбавитеся сумнівів і старих звичок.

СТРІЛЕЦЬ. Жінка, завдяки чоловікові, зможе стати «статечною дамою». Чоловік обійме високу посаду. З'являться нові партнери. Верховотидимете в новому колективі. Станете серйозніше ставитися до кохання.

КОЗЕРІГ. До кінця тижня треба завершити старі справи і зміцнити основи розпочатого. З багатьох невеликих обов'язків обирайте один, найсерйозніший. Для жінки зайнятість, самотність збережуться тривалий час. Для чоловіка — віддаленість від дому і посада «таємного радника».

ВОДОЛІЙ. Дружба з начальством або людиною старшого віку принесе чималу користь. Захочете звузити коло близьких людей. Друзі залишаться з вами надовго. Своєчасно поповнюйте енергетичні запаси.

РИБИ. Чоловік матиме певність у роботі, добрі стосунки з керівництвом. Жінка, в свою чергу, — визначеність у сімейному становищі. Можете ризикнути і знайти нового спонсора, використати можливості сторонніх людей.

Фото з конверта

Поїхали!

Фото Володимира МАРТИНЕНКА.

Полтава.

Запитання по суті

Чи родить нині «Урожай»?

На книжкових базарах багато різноманітної літератури, але рідко трапляються книжки видавництва «Урожай». Чому?

Ольга ХОМ'ЯК.

Заліщики Тернопільської області.

— Ордена «Знак Пошани» державне книжково-журнальне видавництво «Урожай», незважаючи на загальну скруту, працює, — розповідає провідний редактор видавництва Надія Некрут. — Книжки можна придбати безпосередньо у видавництві, до речі, за невисокими цінами. Це — література з питань впровадження досягнень науки, техніки і передової практики в агропромислове виробництво. Для масового читача видаємо науково-популярну літературу, в якій він знайде поради з питань ведення підсобних господарств, народної медицини, домоводства, кулінарії тощо. Видаємо і підручники, навчальні посібники та практикуми для студентів аграрних закладів освіти. Серед авторів «Урожаю» — провідні вчені, викладачі навчальних закладів, спеціалісти різних галузей і господарських формувань. Видаємо й літературу на замовлення авторів.

Це цікаво

Не втамовуйте свою злість

Інколи так складається ситуація, що хочеться кричати від злості. І кричіть собі на здоров'я, тільки не втамовуйте злість у собі. За результатами досліджень соціопсихологів із США, показник смертності в сімейних парах залежить від того, як поводяться вони під час конфлікту. Якщо і чоловік, і дружина стримують свій гнів, показник смертності від серцевих нападів становить 11%. Якщо емоції відкрито висловлює один із партнерів, смертність досягає 7%. А якщо емоційно сваряться — живуть обоє.

На здоров'я

Рецепти від Леоніда Павленка

(Інтерв'ю травознавця див. у «ГУ» за 26.09.98 р. Попередні рецепти — в суботніх номерах).

Суміш № 9 (внутрішнє), г

1.	Ведмеже вухо (листя)	40
2.	Кропива жалка (листя)	40
3.	М'ята холодна (листя)	40
4.	Хвощ польовий (пагони)	40
5.	Ожина сиза (листя)	40
6.	Гіркокаштан (плоди)	20
7.	Меліса лікарська (лист)	20
8.	Цмин пісковий (квіти)	20
9.	Пирій (корінь)	20
10.	Ревінь (корінь)	20
11.	Буркун лікарський (трава)	20
12.	Парило (трава)	20
13.	Акація біла (квіти)	20

Ця суміш допомагає при лікуванні закупорки і запалення вен.

Готувати і приймати як і суміш № 1.

Народний календар

Важко влітку без корови, а в грудні — без кожушка

12 ГРУДНЯ — Парамона або Переандрія. Дівчата випікали великий корж, прив'язували його до сволока, а хлопці мали проїхати на коцюбі і відкусити шмат. Якщо це комусь не вдавалося, то його вимащували сажею. Пізно увечері дівчата збиралися до однієї з подружок на «андріївські» ворожіння. Взявши з дому борошна, тричі приносили в роті з річки воду. Випікали пампушки. Чий виріб зголоднілий пес з'їдав найпершим, та дівчина першою вийде заміж. Або ще. Дівчата вибігали на вулицю, імітуючи посів льону чи конопель, й волочили «ниву» спідницями, приказуючи: «Святий Андрію, на тобі конопельки сію, дай же мені, Боже, знати, з ким їх буду брати!». Якщо до цього дня випав сніг — зима буде довгою й холодною.

13 ГРУДНЯ — Андрія. Цього дня жінки не пекли хліба, не пряли й не шили. Дівчата багато ворожили, завбачуючи свою долю.

17 ГРУДНЯ— Варвари, вона великомучениця за віру. Святкують лише жінки. Дівчата ставили у воду вишневі галузки. Якщо до Різдва зацвітали — швидко заміж вийде. Яка погода на Варвари, така й на Різдво.

18 ГРУДНЯ — Сави. На Сави жінки збиралися в рукодільницькі гуртки, бо прийшла пора «і савити, і варварити, і куделю кучмити».

Прикмети грудня

✔ Снігурі прилетіли в грудні — зима буде суворою.

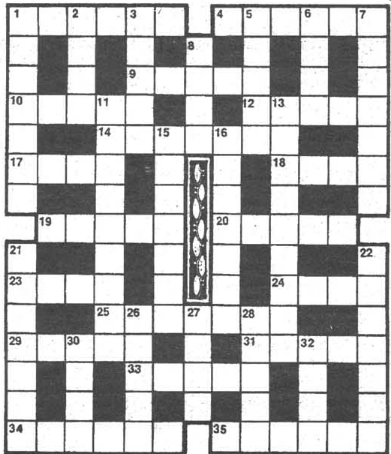
✔ Віконниці, або колодязь-журавель, узимку скриплять — буде відлига.

✔ Збилися хмари в одну купу — чекай негоди.

✔ Паморозь — передвісниця снігопаду.

✔ Дзвенить у вухах — на відлигу.

КРОСВОРД

По горизонталі: 1. Гунський вождь і київський князь у романі І. Білика «Меч Арея». 4. Місто на Полтавщині, що славилося сливами. 9. Дипломат. 10. Шар вугілля. 12. Одностороннє проникнення розчинника через мембрану. 14. Сировина для одержання штучного волокна тощо. 17. Знаменитий вірш Т. Шевченка. 18. Народне повстання в Константинополі в 532 році. 19. Вузька затока з високими берегами. 20. Місто в Китаї, біля якого російські війська зазнали поразки. 23. Прем'єр-міністр Італії, викрадений терористами. 24. Ватажок селянського повстання в Галичині в 1490—1492 рр. 25. Річка на півдні Африки. 29. Традиційний жанр у японській поезії. 31. Знаменитий монастир у Вірменії. 33. Жіноча прикраса у вигляді монети. 34. Вірменський поет. 35. Батьківщина футболу.

По вертикалі: 1. Одна з назв Бога у християн. 2. Шахова фігура. 3. Вид взуття в недалекому минулому. 5. Неотруйна змія. 6. Своя ознака, привабливість, чарівність. 7. Великий князь, син Всеволода. 8. Натуральний податок у Росії у 15—20 ст. 11. Син Ярослава Мудрого. 13. Урочище в Карелії, де на честь 20-річчя Великого Жовтня розстріляли сотні українських інтелігентів. 15. Ознаки захворювання. 16. Удільний київський князь. 21. Посміховисько. 22. Нешлюбна дружина Ярослава Осмомисла, спалена боярами. 26. Римська провінція в Палестині в 6—395 рр. 27. Стародавня зброя. 28. Видатний український вчений. 30. Одна з дев'яти муз, покровителька історії. 32. Притока Дніпра.

Відповіді до кросворда, надрукованого 5 грудня

По горизонталі: 1. Огієнко. 4. Острога. 7. Жур. 8. Санки. 9. Лорка. 11. Лев. 12. Бра. 13. «Маска». 15. Кодак. 17. Аматі. 18. Азнавур. 19. Шифр. 20. Краб. 22. Стоянка. 24. Акант. 25. Слава. 26. «Пласт». 29. Віл. 32. Род. 33. Обрус. 34. Омега. 35. Кап. 36. Авісага. 37. Антанта.

По вертикалі: 1. Олелько. 2. Нона. 3. Ожина. 4. Орлик. 5. Торф. 6. Алфавіт. 8. Свидригайло. 10. Абракадабра. 14. Свалява. 16. Карст. 17. Аркас. 21. Варвара. 23. Бандера. 27. Ласка. 28. Стопа. 30. Орда. 31. Кент.

Редактор номера Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.
Анатолій ГОРЛОВ (перший заступник головного редактора).
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 193926.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311239.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок —441-88-23; телефакс —224-72-54; відділ реклами —441-89-34, 441-89-44; телефакс —449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com